БҮХЫ ОРОНУУДАЙ ПРОЛЕТАРИНАР, НЭГЭДЭГТЫ!

Бурят-Монголой ҮНЭН

№ 16 (6451)
ЯНВАРИИН 23
ПЯТНИЦА
1953 он

КПСС-эй Бурят-Монголой обкомой, БМАССР-эй Верховно Соведэй, КПСС-эй Улан-Удын горкомой орган.

Сэн 20 мүнгэн.

Ленинизм мандаха болтогой!

Ленинэй туг доро, Сталинай ударидалгаар коммунизмын илалта тээшэ урагшаа дабшая!

ЛЕНИНЭЙ ХЭРЭГ ОРШОН МАНДАЖА БА ИЛАЖА БАЙНА

Коммунистическэ партиие, Советскэ гүрэнние байгуулагша ба хүтэлбэрилэгшэ, бүхы дэлхэйн ажалшадай вождь ба багша, гениальна ухаалан бодолшо ба революционно наукын агуухэ ударидагша Владимир Ильич Ленинэй нүгшэһөөр хорин юһэн жэлэй ойе советскэ арад, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн тэмдэглэжэ байна.

Ленинэй хэрэг мүнхэ юм, тэрэ хадаа оршон мандажа ба илажа байна. Олон зуугаад миллион эгээлэй хүнүүд өөһэдынгөө нангин хүсэл бодолнуудые, этигэл найдабарине Ленинэй нэрэтэй холбоно. Агуухэ Ленинэй образ бүхы оронуудай ажалшадай сэльхэлдэ, оюун мэдэрэлдэ хадагалагдан, эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэлдэ тэдэнэрые зоригжуулна.

Ленин болбол мүнхэдөө нангин юумые—шэнэ дэлхэйе байгуулха тухай агуухэ, илагдашагүй наукые партида ба арадта үгөө, тэрээниинь ленинскэ хэрэгые гениальна үргэлжэлүүлэгшэ, манай агуухэ вождь ба багша нүхэр Сталин эсэшэ сусашагүйгөөр хүгжөөжэ ба баяжуулжа байна.

Ленин болбол коммунистнуудай агуухэ партиие, капитализмые һандараагшадай партиие, бүхы мүлжэгдэгшэдые ба дарлагдагшадые, сүлөөлэгшэдэй партиие, коммунизм байгуулагшадай партиие байгуулһан ба хүмүүжүүлһэн байна.

«Бидэнэр, коммунистнууд,—гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ,—**тусгаар табилантай хүнүүд гээшэбди. Бидэнэр тусгаар материалһаа эсхэгдэһэн байнабди. Бидэнэр агуухэ пролетарска стратегэй арми, нүхэр Ленинэй арми болоһон хүнүүд гээшэбди. Энэ армида хабаатай байха нэрэ солоһоо үндэр дээрэ юуншье үгы».**

Ленин—Сталинай парти социализмын илалтын түлөө тэмсэлдэ советскэ арадые зоригжуулан ба эмхидхэн, орониие индустриализацилгын, хүдөө ажахые коллективизацилгын политикые бэелүүлэв, энэнь манай Эхэ ороной хуби заяанда, тэрээнние хүсэн түгэлдэр социалистическэ гүрэн болголгодо шиидхэхы удхашанартай байгаа. Социализмын илалтын түлөө тэмсэл дундуур парти болбол манай оронние ленинскэ замһаа халяахые һэдэһэн троцкистско-бухаринска эрэмдэгүүдые, капитулянтнууд болон урбагшадые бута сохёо.

Ленин болбол партиин нэгэдэл тухай, тэрээнэй зэргэнүүдэй арюун сэбэр байлга тухай, партиин гэшүүнэй нэрэзэргые дээшэлүүлгэ тухай ходоодоо анхарал оролдолго гаргадаг байгаа. Нүхэр Сталинай хүтэлбэреэр парти болбол энэ ленинскэ принципые батаар бэелүүлнэ. Коммунистическэ парти өөрынгөө нэгэдэлээр, эмхидхэлээр, Ленин—Сталинай агуухэ хэрэгтэ, өөрынгөө вождь ба багша нүхэр Сталинда хизааргүй үнэн сэхэ байдагаараа хүсэтэй, нэгэн адли үзэл бодолтоной дайшалхы союз мүн болоно.

Партиин XIX съезд дээрэ хэлэһэн өөрынгөө түүхэтэ үгэ дотор нүхэр Сталин болбол манай парти хадаа дэлхэйн революционно ба хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй «Ударна бригада» байһан хүндэтэ нэрэзэргэсэ нэрэтэй солотойгоор харюулаа гэжэ хэлээ һэн. Тэмсэлэй ба илалтануудай үнгэрһэн замай эсэстэ арадай демократическа оронуудай байгуулагдаһанда шэнэ «Ударна бригаданууд» бии болоо. Мүнөө агуухэ хитад арад, арадай-демократическа оронуудай ажалшад Советскэ Союзтай нэгэ фронтоор дабшажа ябана.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин зэргэнүүдтэ долоон миллион шахуу гэшүүд ба кандидадууд тоологдоно. Дэлхэйн коммунистическэ ба хүдэлмэришэдэй партинууд дотор хорин дүрбэһөө үлүү миллион хүн жагсанхай. Энэ хадаа агуухэ хүсэн мүн, энээнэй хойноһоо олон зуугаад миллион ажалшад дагажа ябана.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин арбан юһэдэхи съезд болбол Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агуухэ дайнай үедэ Эхэ оронойнгоо эрхэ сүлөө, нэрэ хүндэ ба бэеэ даанхай байдалые хамгаалһан, амгалан байгуулалтада элитэ ехэ амжалтануудые туйлаһан манай арадай бүхэдэлхэйн-түүхэтэ илалтануудые эли тодоор харуулна.

«СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэһэн нүхэр Сталинай зохёолой гениальна теоретическэ заабаринуудта түшэглэн, партиин арбан юһэдэхи съезд болбол партиин гол шухала зорилгонуудые тодорхойлһон, манай орон дотор коммунизм байгуулгын агуухэ программые хараалһан байна.

Сталинска идейнүүдээр, съездын шиидхэбэринүүдээр зоригжоһон советскэ арад сталинска табадахи табанжэлые дүүргэхын ба үлүүлэн дүүргэхын түлөө социалистическа мүрысөө улам үргэнөөр дэлгэрүүлжэ байна. Советскэ Союзай Коммунистическэ парти али бүхы талаараа ленинизмдэ ходоодоо үнэн сэхэ байдаг тула, ленинскэ захяануудые, хараа бодолнуудые нангинаар сахижа ябадаг ба бодотоор бэелүүлжэ байдаг тула агуухэ илалтануудые туйлаа, туйлажашье байна. Манай партиин хүтэлбэри болгожо байгаа марксистско-ленинскэ теори хадаа таһалгаряагүй хүгжэжэ ба шэнэ дүй дүршэлөөр баяжажа байна. Ленинизмые шэнэ саг үедэ—коммунистическэ общество байгуулгада зохилдуулан саашадань хүгжөөлгые партиин, советскэ арадай, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй сэсэн мэргэн вождь ба багша нүхэр Сталин өөрынгөө гениальна зохёолнууд дотор бэелүүлнэ.

Парти болбол ажалда ба ниитын зөөридэ коммунистическэ ёһоор хандалгын үзэлөөр, гүрэнэй интересүүд тушаа анхарал оролдолгын үзэлөөр ажалшадые хүмүүжүүлнэ, манай хүнүүдэй эрхим шанарые—дутагдалнуудтай эбсэдэггүй, илалтадаа этигэдэг, ямаршье бэрхэшээлнүүдтэй тэмсэжэ, тэдээнние дабажа гарахаар бэлэн байдаг ябадалые хүгжөөнэ, улам һайжаруулна.

Ленин ба Сталин болбол бэеэ дээгүүр абахагүй, амгалан ба һанаа амар байдалда орохогүй, манай амжалтануудай ехэ байха бүринь, манай урагшаа дабшалтые һаатуулхын тула дайсадай хэрэглэжэ байгаа тэмсэлэй методууд болон аргануудай улам бүри харатай, жэгшүүритэй болодогыень һанаха ба хэзээшье мартахагүй гэжэ советскэ хүнүүдые һургана. Бүхы хүдэлмэришэд ба таряашадай. бүхы ажалшадай ойлгожо абаха түрүүшын урок юуб гэхэдэ,—гэжэ Ленин хэлэнэ,—энэ хадаа ходоодоо һэрэмжэтэй байха, бидэнэртэ туйлай ехээр дурагүйтэжэ байһанаа элитээр харуулжа байдаг хүнүүдээр, классуудаар, правительствонуудаар бидэнэр хүреэлэгдэнхэйбди гэжэ ходоодоо һанаха ёһотой. Манай зэргэнүүд дотор ямаршье алмай һүлэр ба һанаа амар ябадал байха ёһогүй. Манайда буржуазна идеологиин үлэгдэлнүүд, үмсые баримталһан психологиин ба моралиин үлэгдэлнүүд үшөөл бии байһаар, буржуазна үзэл бодол ба буржуазна мораль баримталагшад—амиды хүнүүд, манай арадай далда дайсад бии байһаар. Политическэ үндэр һэрэмжэ хадаа социализмын али бүхы дайсадта эсэргүү тэмсэлдэ ходоодоо хэрэглэгдэдэг зэбсэг байха зэргэтэй.

Капиталистическэ лагериие толгойлогшо американска империализм болбол ёһотой реакционно ба хара хүсэн, арадуудай жандарм ба тэдэнэй эрхэ сүлөөе дарагша болонхой. Американска империалистнууд болбол социалистическэ лагериин оронуудта эсэргүү заговорнуудые, харата ябуулгануудые эмхидхэнэ, эдэ оронууд худар өөһэдынгөө шпионуудые, диверсантнуудые, алууршадые эльгээнэ, манай арадые ба эрхэ сүлөөдэ дуратай бусад арадуудые айлгаха гэжэ һэдэнэ.

Советскэ хүнүүд, арадай демократиин оронуудай ажалшад дайн үүдхэгшэдэй заналһаа айнагүй. Тэдэнэр хэрэгтэй сагай тохёолдоод байгаа һаа, ямаршье агрессорто эрид шууд сохилто хэжэ шадаха байна. Бүхы оронуудтай амгалан ёһоор харилсаагын политикые шууд сэхээр ябуулан, Советскэ Союз болбол өөрынгөө оборонно шадалые бэхижүүлдэг байгаа, бэхижүүлхэшье байна, дайн үүдхэгшэдэй ба тэдэнэй агентурын аашанууд тушаа өөрынгөө һэрэмжые улам шангадхаха байна.

Гушан гаран жэлэй урда тээ агуухэ Ленин иигэжэ бэшээ һэн:

«Буржуази галзууржа, мэдээгээ алдатараа сухалдажа, хэтэрхэйгээр аашалжа, тэнэг юумэнүүдые хэнэ...иигэжэ байхадаа буржуази болбол түүхын ёһоор хосорхо табилантай болоһон бүхы ангинуудтал адляар аашалжа байна. Ерээдүй хадаа ямаршье ушарта манай гарта байна, тиимэһээ бидэнэр революционно агуухэ тэмсэл соо гаргадаг гайхамшагта ехэ эдэбхи үүсхэлээ буржуазиин галзуу аашануудые эгээл даруу номгоноор ба бодомжотойгоор хараадаа абаха ябадалтай хелбожо шадахабди (ёһотойшьебди) гэжэ коммунистнууд мэдэхэ ёһотой».

Ленин—Сталинай гени болбол эб найрамдалай, демократиин ба социализмын түлөө тэмсэлэй имагта зүб замые бүхы арадуудта заагаа. Хүн түрэлтэнэй гурбанай нэгэниинь энэ замаар дабшажа ябана. Бүхы дэлхэйн арадууд энэ замда зайлашагүй гараха байна.

Ленинизм мандаха болтогой!

Манай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ, Советскэ Союзай Коммунистическэ парти, Ленин—Сталинай парти мандаха болтогой!

Ленинэй хэрэгые агуухэ үргэлжэлүүлэгшэ, манай сэсэн мэргэн вождь ба багша нүхэр Сталин мандаха болтогой!

Ленинэй туг доро, Сталинай хүтэлбэреэр коммунизмын илалта тээшэ, урагшаа!

(«Правдын» 22-ой түрүү бэшэгһээ).

В. И. Ленинэй нүгшэһөөр XXIX жэлэй ой

СССР-эй Ехэ театр соо шаналал-дурасхаалай заседани болобо

Хорин юһэн жэлэй саана Владимир Ильич Ленинэй дүлэтэ зүрхэн сохилхоёо болёо һэн. Советскэ арад ба бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэн Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй агуухэ үндэһэ һуури **табигша, бүхы ажалшадай вождиин** дурасхаалые нангинаар тэмдэглэжэ байна.

ССР Союзай Ехэ театр соо үсэгэлдэр үдэшэлэн КПСС-эй ЦК-гэй, КПСС-эй МК-гэй ба МГК-гэй ба СССР-эй Верховно Соведэй ба РСФСР-эй Верховно Соведэй Президиумүүдэй, ажалшадай депутадуудай Московско областной ба Городской Соведүүдэй, ВЛКСМ-эй ЦК-гэй, ВЛКСМ-эй МК-гэй ба МГК-гэй, ВЦСПС-эй Президиумэй Владимир Ильич Ленинэй нүгшэһөөр XXIX жэлэй ойдо зорюулагдаһан шаналал-дурасхаалай заседани партийна, ниитын организацинуудай ба Советскэ Армиин түлөөлэгшэдтэй хамтадаа болобо.

Сценын саана В. И. Ленинэй ехэ портрет тугуудаар ба сэсэгүүдээр шэмэглээтэй харагдана. Хоёр талаарнь—1924—1953 онууд гэжэ бэшэгдэнхэй. Хүндэтэ харуул хүдэлэнгүй зогсоно. «Ленинэй туг доро, Сталинай хүтэлбэреэр—коммунизмын илалта тээшэ, урагшаа» гэһэн уряа үгэнүүд сценэ дээгүүр бэшэгдэнхэй.

18 час 50 минута. Коммунистическэ партиин ба Советскэ правительствын хүтэлбэрилэгшэдэй президиумдэ ерэхэдэнь сугларагшад хүл дээрээ бодожо, тэдэнние халуунаар амаршалан, үни удаан альгаташалгаар угтаба.

Түрүүлэгшээр байһан нүхэр Н. М. Шверник эхилэлгын тобшо үгэ хэлэжэ, Владимир Ильич Ленинэй арюун һайхан дурасхаалые хүл дээрээ бодожо ёһолхые дурадхаба. Бүгэдэ хүл дээрээ бодоно.

Хэлэһэн үгэ соогоо нүхэр Шверник бүгэдые илагша ленинизмын идейнүүд тухай, арадые коммунизм тээшэ хүтэлэгшэ Ленин—Сталинай парти тухай хэлээ.

Шаналал-дурасхаалай заседаниие нээгдэһэн дээрэ соносхобо. Элидхэлэй үгэ Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Центральна Комитедэй секретарь нүхэр Н. А. Михайловта үгтэбэ.

—Советскэ Союзай Коммунистическэ партиие байгуулагша ба хүтэлбэрилэгшэ, Советскэ социалистическэ гүрэнние байгуулагша, бүхы дэлхэйн ажалшадай вождь ба багша, гайхамшаг сэсэн ухаан бодолто ба революционно наукын агуухэ корифей Владимир Ильич Ленинэй нүгшэһэн үдэрһөө хойшо мүнөөдэр хорин юһэн жэл гүйсэбэ.

Нүхэр Михайлов Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин хүндэлэлдэ, Ленинэй агуухэ хэрэгые үргэлжэлүүлэгшэ сэсэн мэргэн вождь ба багша нүхэр Сталинай хүндэлэлдэ юрөөлэй үгэнүүдээр элидхэлээ дүүргэбэ.

Хүнүүд эдэ үгэнүүдые нэрьемэ, үни удаан замхашагүй альгаташалгаар угтаба, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь нүхэр Сталинда инаг дуратай байһанаа мэдүүлбэ. Бүгэдөөрөө хүл дээрээ бодоно.

Суглаанда хабаадагшад партийна гимн «Интернационал» туйлай ехэ дэбжэлтэтэйгээр дуулаба.

(ТАСС).

Оромнай агуухэ Ленинэй дурасхаал тэмдэглэнэ

Советскэ ороной ажалшад Коммунистическэ партиин ба Советскэ гүрэнэй үндэһэ һуури табигша Владимир Ильич Ленинэй дурасхаалые үргэнөөр тэмдэглэнэ.

В. И. Ленинэй наһа бараһаар 29 жэлэй ойтой дашарамдуулан, хүдэлмэрилэгшэдэй, албахаагшадай, һурагшадай олон арбаад экскурсинууд В. И. Ленинэй казанска байшан-музейе ошожо үзэбэ. Владимир Ильичын гимназистска ба студенческэ жэлнүүд тухай, тэрээнэй революционно ажал-ябуулга тухай документнүүдтэй болон фотографинуудтай эндэ экскурсяар ерэгшэд танилсаба. Казанска университедтэхи В. И. Ленинэй аудитори—музейн экскурсантнууд үгаа ехэ һонирхожо үзэбэ. Юридическэ факультедэй студент байхадаа Ленин энэ аудиторидо лекцинүүдые шагнадаг байгаа.

Псковой олон ажалшад Владимир Ильичын 1900 ондо байһанда хамаатай документнүүдые суглуулһан В. И. Ленинэй комнато-музейдэ орожо үзэбэ. Барилгашадай шаналал-дурасхаалай суглаан Шэнэ Каховкодо болоо. Агуухэ барилгын партийна ба ажахын организацинуудай хүтэлбэрилэгшэд «29 жэл Ленингүйгөөр, нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро, ленинскэ замаар» гэһэн элидхэлнүүдые хэбэ.

Владимир Ильичын ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай, В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай агуухэ хани барисаан тухай хөөрэлдөөнүүд Хара далайн флодой кораблинуудта ба частьнуудта үнгэргэгдэнэ.

(ТАСС).

Арадай демократиин оронуудай дипломатическа түлөөлгэтэ зургаануудай толгойлогшод ба хүдэлмэрилэгшэд В. И. Ленинэй мавзолейдэ оробо

Болгариин Арадай Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол С. Благоева, Монгол Арадай Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Н. Иламжаб, Венгерскэ Арадай Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол А. Складан, Хитадай Арадай Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Чжан Вэнь-тянь, Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Лим Хэ, Вьетнамай Демократическа Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ посол Нгуэн Лонг Панг, Румынска Арадай Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол М. Даля, Польско Арадай Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол В. Ливиковский, Чехословацка Республикын Онсо ба Бүрин эрхэтэ Посол Я. Вошатлик, Албаниин Арадай Республикын Онсо эрхэтэ Посланник ба Бүрин эрхэтэ Министр В. Натанаили, Германска Демократическа Республикын хэрэгүүдые саг зуура эрхилхэ Этигэмжэтэ К. Зейц, мүн дурсагдаһан оронуудай посольствонуудай гэшүүд ба хүдэлмэрилэгшэд В. И. Ленинэй мавзолейдэ январиин 21-дэ орожо, өөһэдынгөө дипломатическа түлөөлгэтэ зургаануудай үмэнэһөө веногуудые табиба.

Тэрээнһээ гадна, Хитадай посольство Хитадай Коммунистическэ партиин ЦК-гэй үмэнэһөө, Болгарска Посольство Болгариин Арадай Республикын Правительствын үмэнэһөө, Монголой посольство Монголой Арадай-Революционно Партиин ЦК-гэй үмэнэһөө, Венгерскэ посольство Венгерскэ Арадай Республикын Правительствын үмэнэһөө, Корейскэ посольство Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Правительствын ба Ажалай Партиин ЦК-гэй үмэнэһөө, Вьетнамска посольство Вьетнамай Демократическа Республикын Правительствын үмэнэһөө, Румынска посольство Румынска Арадай Республикын Правительствын ба Румынска Хүдэлмэришэнэй Партиин ЦК-гэй үмэнэһөө, Польско посольство Польско Хүдэлмэришэнэй Нэгэдэмэл Партиин ЦК-гэй үмэнэһөө, Чехословацка посольство Чехословацка Республикын Правительствын үмэнэһөө, Германска Дипломатическа Мисси Германиин Социалистическэ Единэ Партиин ЦК-гэй үмэнэһөө веногуудые тэрэшэлэн табяа.

(ТАСС).

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Указ

Врач Л. Ф. Тимащугые Ленинэй ордевоор шагнаха тухай

Врачууд-алуургшадые элирүүлхэ хэрэгтэ Правительстводо туһаламжа үзүүлһэнэйнь түлөө врач Лидия Федосеевна Тимащугые Ленинэй орденоор шагнаха.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Түрүүлэгшэ

Н. ШВЕРНИК.

СССР-эй Верховно Соведэй Президиумэй Секретарь А. ГОРКИН.

Москва, Кремль.
1953 оной январиин 20.

Партиин XIX съездын шиидхэбэринүүдые ба „СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд“ гэжэ И. В. Сталинай зохёолые шудална

ХАБАРОВСК. Хизаарай һургуулинуудай партийна организацинуудай секретарьнуудай семинар партиин хизаарай комитедээр эмхидхэгдээд, эндэ боложо дүүрэв. КПСС-эй XIX съездын материалнуудаар ба «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ И. В. Сталинай зохёолоор, мүн һургуулинуудай партийна организацинуудай практическа ажал-ябуулгын асуудалаар лекцинүүдые семинарта хабаадагшад шагнаба.

КАМЫШИН. (Сталинградска область). Партиин XIX съездын материалнуудые городой партийна гэгээрэлэй сетьдэ гүнзэгыгөөр шудалжа эхилбэ. Съездын түгэсхэлэй заседани дээрэ нүхэр Сталинай хэлэһэн үгые шудалха талаар түрүүшын занятинууд үнгэргэгдэбэ. Съездын материалнуудаар лекцинүүдые ба элидхэлнүүдые уншалга районой агитпунктнуудта, клубуудта, уншалгын гэрнүүдтэ эмхидхэгдээ.

СВЕРДЛОВСК. Партиин горком КПСС-эй XIX съездын материалнуудта, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ И. В. Сталинай зохёолдо зорюулагдаһан лекцинүүдые ба элидхэлнүүдые уншалга городой эгээн ехэ предприятинуудта— Уралмашзаводто, Дээдэ-Исетскэ металлургическа заводто, түмэр замай транспортда эмхидхээ.

САРАТОВ. Областиин таби мянга гаран комсомолецууд ба залуушуул партиин XIX съездын түүхэтэ материалнуудые, «СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ И. В. Сталинай зохёолые ехээр һонирхон шудална.

ВЛКСМ-эй Энгельсскэ горком И. В. Сталинай гениальна зохёолые ба съездын материалнуудые пропагандалха талаар комсомолецуудта ба залуушуулда зорюулагдаһан лектори эмхидхээ.

Наукын ба ухаалан зохёолгын талаар Сталинска шангуудые олгохо комитедтэ

СССР-эй Министрнүүдэй Соведэй дэргэдэхи наукын ба ухаалан зохёолгын талаар Сталинска шангуудые олгохо Комитедэй пленум академик А. Н. Несмеяновай хүтэлбэри доро январиин 17-до болобо.

1952 ондо Сталинска шангуудые олгохын тулада табигдаһан зохёолнууд тухай Комитедэй эрдэмтэ секретарь профессор В. П. Елютинэй хэһэн мэдээсэлые соносоод, пленум табигдаһан зохёолнуудые хаража үзэхэ талаар Комитедэй хүдэлмэриин түсэбые баталаа.

Научна эмхи зургаанууд, дээдэ һургуулинууд, министерствонүүд, ведомствонүүд ба олонниитын организацинууд научна, научно-популярна зохёолнуудые, учебнигүүдые, үйлэдбэриин хүдэлмэриин методүүдые үндэһөөрнь нарижуулан һайжаруулгануудые, ухаалан зохёолгонуудые олоор оруулаа.

Бүхы зохёолнуудые уридшалан шудалхын тулада наукын элдэб һалбаринуудай элитэ мэргэжэлтэдые оролсуулһан 14 секци эмхидхэгдээ. Секцинүүд хадаа оруулагдаһан зохёолнуудые үзэжэ эхилээ.

В. И. Ленинэй нүгшэһэн үдэрһөө хойшо XXIX ой тухай

Москвада болоһон шаналал-дурасхаалай заседани дээрэ нүхэр Н. А. МИХАЙЛОВАЙ хэһэн элидхэл

Нүхэдүүд!

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиие байгуулагша ба хүтэлбэрилэгшэ, Советскэ социалистическэ гүрэниие байгуулагша, бүхы дэлхэйн ажалшадай вождь ба багша, гайхамшаг сэсэн ухаан бодолто ба революционно наукын агуухэ корифей Владимир Ильич Ленинэй нүгшэһэн үдэрһөө хойшо мүнөөдэр хорин юһэн жэл гүйсэбэ.

Эдэ бүхы жэлнүүдтэ Коммунистическэ парти советскэ арадые Ленинэй заяһан замаар найдамтайгаар хүтэлжэ ябана. Ленинизмын идейнүүд тэмсэлэй ба илалтануудай замые бидэндэ һаруул наранай гэрэл шэнгеэр туяатуулан гэрэлтүүлнэ. Ленинэй туг доро, нүхэр Сталинай хүтэлбэреэр советскэ арад коммунизмын гайхамшаг ехэ байшангые амжалтатайгаар байгуулжа байна.

Советскэ гүрэнэй туйлалтанууд, эб найрамдалай ба демократиин лагериин хүсэнүүдэй түгэлдэр ехэ ургалта хадаа дэлхэйн түүхын бүхы ябасада шиидхэхы нүлөө үзүүлжэ байгаа ленинизмын дабагдашагүй хүсые ба агуухэ байһаниие бэелүүлэн харуулна. Ленинэй хэрэг хэтэдээ мүнхэ. Ленинэй сэсэн ухааниие он жэлнүүд балартуулдхагүй. Агуухэ Ленинэй образ бүхы дэлхэйн ажалшадай сэдьхэл зүрхэндэ оршон байжа, шэнэ ажабайдалай, демократиин, социализмын түлөө тэмсэлдэ зоригжуулна.

I.

Ленин—социалистическэ революциин гайхамшаг ехэ гени мүн. Тэрэнэй хүтэлбэреэр манай ороной хүдэлмэришэд ба таряашад засагаа өөһэдынгөө гарта абаһан байна. Хүн түрэлтэнэй түүхэдэ шэнэ үе — капитализмын хүмэрин уналгын ба социализмын илан мандалгын үе эхилээ.

«Капитализмые ба тэрэнэй үлэгдэлнүүдые үты хэлгэ,—гэжэ Ленин хэлээ һэн,—коммунистическэ жарамай үндэһэ һуури табилга хадаа бүхэдэлхэйн түүхэдэ мүнөө эхилһэн шэнэ үеын удхань болоно».

Советскэ гүрэн тогтожо байһан түрүүшынгээ үдэрһөө эхилээд социализм байгуулгын түүхэтэ зорилгые шиидхэжэ ороо һэн. Гурбан жэл үргэлжэлһэн гражданска дайнай ба сэрэгэй интервенциин һүүлээр манай ороной ажалшад промышленность, транспорт болон хүдөө ажахыгаа һэргээн бодхоожо оробо; город ба деревниин хоорондо харилсаа байгуулагдажа, хүдэлмэришэд ба таряашадай холбоо барисаа бэхижүүлэгдэжэ, ба үргэдхэгдэжэ байгаа.

Ленин арадай зохёон байгуулхы хүсэндэ хизааргүй ехээр этигэдэг һэн. Агуухэ вождьмнай Советскэ гүрэнэй хүгжэлтын замые олон арбан жэлээр урид хаража, Росси хадаа социалистическэ орон болохо гэжэ сэсэн мэргэнээр хэлэдэг байгаа.

СССР дотор социализм байгуулгын замуудые хараалха зуураа Ленин болбол хүндэ индустри социализмын материальна үндэһэ һуури мүн гэжэ заадаг һэн. Ороноо коммунистическэ ёһоор шэнэдхэн байгуулгада электрификацилга тусгаар удхашанартай гэжэ Ленин тоолодог байгаа. Бүхы орон доторнай хаа хаанагүй электрическэ станцинуудай олоор байгуулагдаад байхада лэ бидэнэр коммунистическэ общество байгуулжа шадахабди гэжэ Владимир Ильич хэлэдэг бэлэй.

Коммунистическэ парти хадаа ехэнхидээ таряашадай жэжэ ажахытай орон дотор социализм байгуулха ёһотой болоо һэн. Өөрынгөө зохёолнууд дотор Ленин хадаа деревниие шэнэ үндэһэ һуури дээрэ шэнэдхэн байгуулха замууд тухай, оронойнгоо ажалша таряашадые социалистическэ байгуулгын хэрэгтэ хабаадуулха тухай асуудалые гүнзэгыгөөр ба бүхы талаһаань шэнжэлэн тодорхойлһон байха юм.

Партиин ба советскэ арадай дайсад—троцкистско-бухаринска эрэмдэгүүд, капитулянтнууд, урбагшад хадаа түүхэтэ зорилгонуудаа бэелүүлхэ ябадалдань партида һаад түбэг ушаруулха гэжэ һэдэһэн, партиие зүб замһаань хадууруулха гэжэ оролдоһон байна. Ленин, Сталин хадаа эдэ бүхы һэдэлгэнүүдтэ хайра гамгүй харюу сохилто хэжэ, партиие хатуужуулдаг ба һургадаг, советскэ Эхэ оронойнгоо бүхы дайсадтай эбсэшэгүй байха ба ажалшадай хэрэгтэ хизааргүй үнэн сэхэ байха үзэлөөр партиие хүмүүжүүлдэг байгаа.

Ленин болбол партидаа ба арадтаа сэгнэшэгүй ехэ баялигые—шэнэ дэлхэй байгуулха тухай агуухэ ба илагдашагүй наукые орхиһон байна. Владимир Ильич Ленинэй хуурсаг дээрэ тэрэнэй үнэн соратник ба хэрэгыень үргэлжэлүүлэгшэ нүхэр Сталин хадаа Ленинэй захяа заабаринуудые нангинаар дүүргэхэ, Ленинэй замаар хэлбэришэгүй сэхээр ябаха гэһэн тангариг үгөө һэн.

Нүхэр Сталин, Коммунистическэ парти энэ тангаригые дүүргээ. Хаанта Россиин олон зуун жэлэй гэзгэдэл бусалтагүйгөөр үнгэрэн ошоо. Хүдэлмэригүйдэлгэ, эрдэмгүй мунхаг байдал, ажалшадай үгытэй ядуу ба гашуудалта байдал хэтэдээ үгы болоо. Советскэ Социалистическэ Республикануудай Союз мүнөө ехээр хүгжэһэн түрүү зэргын промышленностьтай, томо коллективнэ хүдөө ажахытай, түрүү экономикотой ба культуратай хүсэн түгэлдэр социалистическэ гүрэн болоо. Советскэ оромнай арадуудай хоорондын эб найрамдалай ба хани барисаанай түлөө тэмсэжэ байгаа бүхы түрүү хүн түрэлтэнэй омогорхол ба этигэл найдабари, социализмын унтаршагүй тодо тэрэлгэ одон мүн.

Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин һаяхан болоһон XIX съезд Ленин—Сталинай партиин хүтэлбэреэр советскэ арадай туйлаһан асари ехэ илалтануудай дүнгүүдые гаргаад, СССР дотор саашадаа коммунизм байгуулгын программые хараалаа. Съезд хадаа СССР-ые хүгжөөхэ табадахи табанжэлэй түсэб тушаа директивэнүүдые баталан абаа. Тус түсэбые дүүргэлгэ социализмһаа коммунизмда удаа дараалан оролгын зам дээрэхи шухала шата болохо байна.

Советскэ арад табадахи табанжэлэй түсэб тушаа директивэнүүдые, тэрэнэй гол даалгабаринуудые зоригжолтойгоор угтан абаад, нэгэн һаналаар һайшааба. Советскэ хүнүүдэй ажалай баатаршалга тухай мэдээсэлнүүд үдэр бүхэндэ түрэл оронойнмай бүхы газар нютагуудһаа абтажа байна. Ленин—Сталинай партиин шалгагдамал хүтэлбэри, советскэ хүнүүдэй хүсэл зориг, шэнэ хүсэтэйгөөр дэлгэрһэн социалистическэ мүрысөөн хадаа табанжэлэй даалгабаринуудай дүүргэгдэхэһээ гадна, үлүүлэн дүүргэгдэхэ байһанай эрхим найдабари мүн.

Өөрынгөө зохёолнууд дотор Ленин болбол коммунизм тээшэ советскэ обществын дабшалтын гол хараа шугамые сэсэн мэргэнээр тодорхойлһон, коммунистическэ обществын хүгжэлтын хоёр шатые харуулһан байна. Социализм коммунизм хоёр хоорондоо асари ехэ илгаатай бэшэ юм, тэдэ хадаа ондо ондоо общественно-экономическа формацинууд бэшэ юм гэжэ Ленин һургадаг һэн. «...Социализм болбол капитализмһаа сэхэ шууд урган гарадаг общество мүн, шэнэ обществын түрүүшын түхэл мүн, — гэжэ Ленин хэлээ. — Коммунизм хадаа тус обществын үлэмжэ дээдэ түхэлынь мүн, тиин тэрэ хадаа социализмын гүйсэд батажаад байхада лэ хүгжэжэ шадаха юм».

Ленинэй һургаалда түшэглэн, марксизм-ленинизмые хүгжөөжэ ба баяжуулжа, нүхэр Сталин СССР дотор социализм байгуулгын дүй дүршэлые сэгсолһон, социализмһаа коммунизмда оролгын объективнэ хуули ёһонуудые дэлгэн харуулһан, коммунизмын түлөө тэмсэлэй эли тодо программаар партиие ба советскэ арадые зэбсэгжүүлһэн байна.

«СССР-тэхи социализмын экономическа проблемэнүүд» гэжэ нүхэр Сталинай зохёол шэнэ түүхэтэ оршон байдалда партиин үмэнэ табигдаһан теоретическэ ба практическа тон орёо асуудалнуудые шиидхэнэ, коммунистическэ байгуулалтын перспективэнүүдые нээжэ үгэнэ, тодоруулан харуулна.

Социализмһаа коммунизмда орохо замдаа советскэ арадай шиидхэхэ ёһотой зорилгонууд орёо ба олон янзын байна. Тиигэбэшье, эдэ зорилгонууд хэлсээнгүй амжалтатайгаар шиидхэгдэхэ байна.

Советскэ арад Ленин—Сталинай партяар зоригжуулагдан, түгэс хүсэлтэйгөөр, өөрынгөө үшөө һайн һайхан ерээдүйдэ бүрин этигэлтэйгээр Ленинэй замаар дабшажа ябана. Ленингүйгөөр хүдэлмэрилһэн эдэ бүхы жэлнүүдтэ, эрид эрьелтын бүхы хүшэр хүндэ шатануудта манай вождь ба багша нүхэр Сталинай олониитые толгойлон, түрүүлэн ябаһаниие партимнай хаража байна. **(Удаан үргэлжэлһэн альгаташалга).** Ленинэй туг доро, Сталинай ударидалгаар коммунизмын илалта тээшэ урагшаа дабшая —гэһэн манай партиин дайшалхы уряа советскэ хүнүүдэй ухаан бодолдо гүнзэгыгөөр нэбтэрэн ороод, Ленинэй хэрэгэй илан мандажа байһан, ажалшадые коммунизм тээшэ нүхэр Сталинай бата сэхээр, хэлбэришэгүйгөөр хүтэлжэ ябаһан арсашагүй үнэн зүб ушарые гайхамшаг тодоор харуулна.

II.

Научна коммунизмын үндэһэ һуури табигшад Маркс ба Энгельс капитализмын экономическа хуули ёһонуудые нээһэн, түүхын ёһоор капиталистическэ обществын зайлашагүй хосоржо, шэнэ общественнэ байгуулалтаар тэрэнэй һэлгэгдэхэ байһые харуулһан байна.

Саашанхи түүхэтэ үеын үзэгдэлнүүдые гениальнаар согсолхо зуураа, Ленин болбол капитализмын дээдэ шатын—империализмын удхые, гол шэнжэнүүдые ба хүгжэлтын хуули ёһонуудые харуулаа. «Энэ талаар Ленинэй габьяа, тиимэ болохолоороо, Ленинэй нээһэн шэнэ юумэн юуб гэхэдэ,—гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ,—тэрэ хадаа «Капиталай» гол заабаринуудта түшэглэн, капитализмын һүүлшын шата болохо империализмые марксистска ёһоор гүнзэгыгөөр шэнжэлжэ, тэрээнэй яра шархануудые ба тэрээнэй зайлашагүй хосорхо условинуудые элирүүлһэн байна».

Нүхэр Сталин ленинизмые творческоор хүгжөөхэ зуураа, бүхы капиталистическэ системын нийтэ кризисые гүнзэгыгөөр шэнжэлһэн, мүнөө сагай капитализмын ба социализмын экономическа хуули ёһонуудай гол удхые дэлгэн харуулаа.

Нүхэр Сталин мүнөө сагай капитализмын экономическа гол хуули ёһые, социализмын экономическа гол хуули ёһые нээгээ. Эдэ хуули ёһонуудай тад ондоо шэнжэ хадаа социализмын лагериин ба капитализмын лагериин экономическа хүгжэлтын зүрилдөөтэ хоёр линиие тодорхойлно.

Хүгжэлтын нэгэ линиинь хадаа Советскэ Союз ба арадай демократиин оронуудтахи амгалан экономикын таһалгаряагүй дэбжэлтэ мүн. Хүгжэлтын нүгөөдэ линии хадаа үйлэдбэрилгын хүсэнүүдэй нэгэл газарта зогсонхой байдаг капитализмын экономикын, капитализмын улам бүри гүнзэгыржэ байгаа нийтэ кризисэй, дахин дахин дабтагдадаг экономическа кризисүүдэй абарга соо хабшагдажа байдаг экономикын линии, экономикые милитаризацилгын, оронуудай хоорондо боложо байдаг үрдилдөөтэ тэмсэлэй, зарим оронуудые нүгөөдүүлэйнь богоолшолгын линии мүн.

Капиталистическэ лагериие толгойлогшо американска империализм болбол эгээн реакционно ба хара хүсэн, арадуудай жандарм ба тэдэнэй эрхэ сүлөөе даратша болонхой... «Американска миллиардернүүд, —гэжэ Ленин бэшээ һэн,— мүнөө үеын эдэ богоолшологшод хадаа шуһата империализмын шуһата түүхэ дотор эгээн жэгшүүритэ хуудаһа нээгээ».

Дайнда бэлэдхэлгэдэ туйлай ехэ гаргаша хэлгэ, галзуу яаралтайгаар зэбсэгжэлгэ, буржуазна демократиин һүүлшын үлэгдэлнүүдые бута сохилго, ажалшадые хайра гамгүйгөөр дээрмэдэлгэ, галзууран аашалжа байгаа бишыхан бүлэг миллиардернүүдэй таһалгаряагүйгөөр баяжалга—мүнөө үеын Америка иимэ байна, тэрээнэй ажабайдалай түхэл шэнжэ иимэ байна.

Американска империализм уур сухалаар галзууран, бүхы түрүү, прогрессивнэ юумэндэ дурагүйтэнэ. Американска империализмын зонхилогшод эб найрамдалда дуратай хэбэртэйгээр хүлһэлэгдэһэн газетэнүүдэй хуудаһануудай дээгүүр бүхы шадалаараа дэмы ехээр хашхаралдана. Баримтанууд хадаа тад ондоо юумые харуулна.

Хэрбээ американска империалистнууд үнэхөөрөө эб найрамдалай түлөө, шэнэ дайнда эсэргүү байгаа һаа яахадаа тэдэнэр буу зэбсэг хороолго тухай, агуухэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталха тухай дурадхалнуудта дурагүйтэн, тэдээниие бэелүүлгэдэ һаалта хэнэб?

Хэрбээ американска империалистнуудай дайнда эсэргүү байгаа һаань, хамгаалгагүй эхэнэрнүүд болон үхибүүдые алан, амгалан городууд болон тосхонуудые һандарган, бактериологическа зэбсэг хэрэглэн, Корейдэ тэдэнэрэй аашалжа байһые юун гэжэ нэрлэлтэй гээшэб?

США-гэй империалистнуудай тараажа байгаа тон жэгшүүритэ муухай ба һэшхэлгүй худал хуурмаг зүйлнүүд шэнги юумэ дэлхэйдэ урдань үзэгдөөгүй. Арадуудые американска империализмын дээрмэдэлгэ, дайн, алан хюдалга, шпионаж—эдэ хадаа американска империализмын бодото, баг үмдөөгүй нюурынь гээшэ.

Американска империализм капиталистическэ оронуудта һэнгэргүйгөөр, һэшхэлгүйгөөр аашална, тэдээнэй экономикые һандаргана, хүдэлмэришэд болон таряашадһаа гадна, мүн жэжэ ба дунда зэргын буржуазие дээрмэдэнэ, арадуудай ёһо заншалнуудые доромжолно. Американска империализмын иимэ политика эб найрамдал хүсэгшэ арадуудые зэбүүрхүүлнэ. США-гэй агрессивнэ политика хадаа капиталистическэ оронуудай хоорондохи политическэ зүрилдөөнүүдые эрид хурсадхана, американска империалистическэ арьяатадай һабарта ороһон арадуудай өөһэдынгөө бэеэ дааха байдалай ба эрхэ сүлөөгэй түлөө тэмсэлые улам шангадхана.

Эб найрамдалай түлөө тэмсэлэй хүсэтэ, эмхидхэлтэ хүдэлөөн бүхы оронууд дотор дэлгэрээ. Эб найрамдалай түлөө тэмсэлшэдэй зэргэнүүдтэ элдэб намнуудта хабаатай, элдэб мэргэжэлтэй, политическэ үзэл бодолтой, шажан мүргэлтэй олон зуун миллион хүнүүд жагсанхай. Венэдэ болоһон эб найрамдал хамгаалха Конгресс хадаа энэ демократическа, бүгэдэарадай хүдэлөөн хадаа шэнэ дай үүдхэгшэдэй шуһата түсэбүүдые эбдэжэ шадаха хүсэн мүн гэжэ дахинаа эли тодоор харуулаа.

Американска агрессорнууд болбол арадуудые бүхы арга зэбсэг хэрэглэн мэхэлхэ, имагта гансахан лэ зам—дайнай зам бии юм, энэ дайн хадаа Советскэ Союзда, арадай демократиин оронуудта эсэргүү шэглүүлэгдэхэ ёһотой гэжэ ойлгуулхые оролдоно.

Советскэ хүнүүд хадаа социализмын ба капитализмын системэнүүдэй амгалан ёһоор харилсан ажабайха, тэдэнэрэй амгалан ёһоор мүрысэхэ арга боломжонуудай бии байһан тухай Ленинэй заабаринуудые баримтална. «Хоёр системэнүүдэй харилсан ажабайха тухай һанамжые анха түрүүн Ленин хэлэһэн байна. Ленин — манай багша юм, — гэжэ И. В. Сталин хэлэнэ, — тиихэдэ бидэнэр, советскэ хүнүүд Ленинэй шабинарбди. Бидэнэр Ленинэй заабаринуудһаа хэзээшье хазагайраагүйбди, хазагайрхашьегүйбди».

Коммунистическэ парти ба Советскэ гүрэн эб найрамдалай политикые бата сэхээр ба хэлбэришэгүйгөөр ябуулна. «...Манай партиин интересүүд,— гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ, —эб найрамдал хүсэдэг арадуудай интересүүдтэ зүришэдэггүй байхаһаа гадна, харин зохилдон ниилэдэг байна. Советскэ Союз тушаа хэлэхэ болоо һаа, тэрээнэй интересүүд бүхы дэлхэй дээрэхи эб найрамдалай хэрэгһээ бүри таһаршагүй юм».

«Нью-Йорк Таймс» газетын корреспондентдэ нүхэр Сталинай үгэһэн эли тодо, түгэс дүүрэн харюунууд хадаа Советскэ гүрэн эб найрамдалай хэрэгые батаар хамгаална, Корейдэхи дайнда эсэргүүсэн эрид тэмсэнэ, бүхы дэлхэй дээрэ эб найрамдал сахин хамгаалгын аша туһада, арадуудай хоорондын хани барисаанай аша туһада капиталистическэ оронуудтай, тэрэ тоодо США-тэй харилсахаар бэлэн байна гэжэ үшөө дахин батална харуулаа. Нүхэр Сталинай харюунууд хадаа дай үүдхэгшэдэй бодомжонуудые буруутуулһан, агрессорнуудые бүхы дэлхэйн үмэнэ дахин элишэлһэн байна.

Эб найрамдалай политикые батаар ба шууд сэхээр бэелүүлхэ зуураа, Советскэ гүрэн дай үүдхэгшэдэй аашануудай хойноһоо хёрхоор хаража байна. Парти ба Советскэ правительство болбол социалистическэ гүрэнөө бэхижүүлхэ тухай, тэрээнэй хүсэ шадалые арьбадхаха тухай хододоо анхарал оролдолго гаргажа байха шухала гэһэн Ленин ба Сталинай заабаринуудые хүтэлбэри болгоно. Ленин иигэжэ һургадаг байгаа, нүхэр Сталин хододоо иигэжэ һургана.

Дай үүдхэгшэд хадаа өөһэдынгөө гадаадын политикада айлган һүрдүүлхэ ябадал баримтална. Нервэ муутай хүнүүдые һүрдүүлхэ гэһэн тиимэ һэбхи юумэнүүдтэ абтаха хэрэггүй гэжэ Ленин һурган заадаг байгаа.

1922 ондо Ленин иигэжэ хэлээ һэн: «...Зарим нэгэшүүлые айлгаха зорилгоор, бидэндэ ямар нэгэн бэрхэшээл баадхаха тухай элдэбын мэдээсэлнүүдые газетэнүүдтэ уншахадаа бидэнэр энээн тушаа һанаа амарханаар энеэбхилнэбди. Бидэнэр заналнуудые яһалашье үзөөбди, тиихэдэ эгээн һүүлшынгээ үные дурадхаад, үүдээ хаб-яб хаахые заблажа байһан наймаашын заналнуудһаа үлүү шангашье заналнуудые үзөөбди. Бүхы дэлхэйе хуу шахуу гартаа барижа байһан союзна гүрэнүүдэй зүгһөө ехэ буунуудаар занаһыеньшье бидэнэр үзөөбди. Бидэнэр эдэ заналнуудһаа айгаагүйбди».

СССР-тэ добтолхо түсэб зохёожо байгаа империалистическэ арьяатад түүхын урогуул тушаа бү мартаг лэ. Шэнэ дай үүдхэгшэд дэлхэйн гурбадахи дай хэрбээ үүдхээ һаамнай энэ дайн дэлхэйн бүхы капиталистическэ системые хосоролго зайлашагүй хүргэхэ гэжэ мэдэг лэ. **(Улаан үргэлжэлһэн альгаташалга).**

Уласхоорондын хүдэлмэришэнэй революционно ба коммунистическэ бүхы хүдэлөөн ленинскэ агуухэ идейнүүдээр зоригжуулагдана. Ленинизм болбол олон зуугаад миллион хүнүүдэй тэмсэлэй нангин туг болонхой.

СССР дотор социализмын илалта ба коммунизм байгуулга хадаа дэлхэйн түүхын ябасада шиидхэхы нүлөө үзүүлнэ. Коммунистическэ ба хүдэлмэришэдэй партинууд, арадай демократиин оронуудай ажалшад Ленин—Сталинай партиин дүй дүршэлһөө, советскэ арадай дүй дүршэлһөө һургаал абана. Ленинизмын идейнүүд болбол мүлжэгшэдэй эсэргүү, өөһэдынгөө эрхэ сүлөөгэй ба бэеэ дааха байдалай түлөө тэмсэлдэ капиталистическэ болон колониальна оронуудай арадуудые жагсаана.

Социализмын одоной гэрэлтэжэ байгаа оронууд дотор шэнэ, баян жаргалта ажабайдалай мандажа байһые дэлхэйн арадууд харана. Өөрынгөө, Эсэгэ оронойнгоо аша туһада сүлөөтэ ажал эрхилэлгэ, ёһотой арадай демократи, физическэ ба духовно хүсэнүүдээ хүгжөөн һайжаруулха хизааргүй ехэ арга боломжонууд, эгээн түрүү, ёһотой гуманна, коммунистическэ идейнүүдэй түгэс илалта,—энэ хадаа бүхы дэлхэйн ажалшадые баясуулжа байдаг ажабайдалай социалистическэ түхэл шэнжэ мүн.

Ленин—Сталинай гени хадаа шэнэ ажабайдалда хүрэхэ замые бүхы хүн түрэлтэндэ заажа үгөө. Бүхы оронуудай, бүхы дэлхэйн арадууд мүнөөшье бэшэ һаа, үглөөдэр энэ замда гараха байна. Ондоо зам байхагүй, байжашье шадахагүй. Ленин иигэжэ һургана, түүхэ иигэжэ һургана.

Росси дотор революционно хүдэлөөнэй һаяхан дэлгэржэ байхада Ленин иигэжэ бэшээ һэн:

«Бидэнэр гар гарһаа шангаар барилсаһан нигта бүлэгхэн болоод орёо түбэгтэй ба бэрхэшээлтэй замаар ябанабди. Бидэниие бүхы тээһээмнай дайсад хүреэлэнхэй, тиин бидэнэр хододоо шахуу тэдээнэй буудалга доро ябаха баатай болонобди».

Ленинэй бүхы ами наһаяа зориюулһан коммунистическэ хүдэлөөн болбол түгэс ехэ, илагдашагүй хүсэн болон ургаа. Ленин—Сталинай туг доро олон миллион тэмсэлшэд жагсаа. Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин зэргэнүүдтэ долоо миллион шахуу гэшүүд ба кандидадууд тоологдоно. Дэлхэйн коммунистическэ ба хүдэлмэришэдэй партинууд дотор хорин дүрбэ үлүүтэй миллион хүн жагсанхай. Энэ хадаа агуухэ хүсэн мүн.

«Мүнөө,—гэжэ нүхэр Сталин хэлэнэ,—Хятадһаа ба Корейһээ Чехословаки ба Венгри хүрэтэр арадай-демократическа оронуудай шэнэ «Ударна бригадануудай» бии болоод байхада,—мүнөө манай партиин тэмсэхэдэ хүнгэн болоо, тиигээд хүдэлмэришье бүтэсэтэй һайнаар ябадаг болоо».

Коммунистическэ ба хүдэлмэришэдэй партинуудай ургалта хадаа ленинизмын бодото бэелэлгэ, ленинскэ идейнүүдэй агуухэ түгэс илалтын гэршэ мүн. Коммунизм илажа байна,— коммунизм эсэслэн ба хэтэ мүнхэдөө илахал.

Ленинизмын идейнүүд дэлхэйн бүмбэрсэгэй эгээн холын заха хизаарнууд худар нэбтэрэн ороно. Эдэ идейнүүдэй илалта түгэс дабшалтые зогсоожо шадаха хүсэн газар дэлхэй дээрэ байхагүй, байжа шадахашьегүй.

III.

Ленин, Сталинай байгуулһан Коммунистическэ парти болбол советскэ арадай бүхы илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ мүн. Ажалшадай интересүүдэй түлөө коммунистнуудай парти шэнгеэр зоримгойгоор, хэлбэришэгүйгөөр, эрэлхэг зоригтойгоор тэмсэдэг иимэ парти гээшэ дэлхэй дээрэ байгаагүй юм. Арадай хэрэгэй түлөө үнэн сэхээр тэмсэжэ, Ленин, Сталинай парти болбол хизааргүй ехэ инагланалтай ба хүндэтэй болоо юм.

Ленин ба Сталин ажалшадай бүхы дайсадтай эбсэшэгүй тэмсэл ябуулжа партиие хатуужуулһан, арадай хүсэндэ шууд этигэхэ үзэлөөр, өөрынгөө харгы дээрэхи бүхы һаалтануудые эбдэжэ, үг зорилго тээшэ эрид зоримгойгоор дабшахаар бэлэн байха үзэлөөр тэрээниие хүмүүжүүлһэн байна. Арад болбол Ленин—Сталинай партида өөрынгөө хуби заяае, өөрынгөө ерээдүйе найдуулан барюулаад, тиигээд алдуу хээгүй байха юм. Коммунистическэ парти болбол Ленинэй туг доро, нүхэр Сталинай ударидалгаар бүхы бэрхэшээлнүүдые ба шалгалтануудые һалхи шуурган ба залинта аадар дундуур советскэ арадые нэгэ илалтаһаа нүгөөдэ илалта тээшэ хэлбэришэгүйгөөр, эрэлхэг зоригтойгоор хүтэлбэрилэн ябана.

Ленин болбол партиин нигта нэгэдэлтэй байхын тула, тэрээнэй зэргэнүүдэй арюун сэбэр байхын түлөө, партиин гэшүүнэй нэрые үргэхын түлөө саг үргэлжэ һаналаа табидаг байгаа. Парти болбол нүхэр Сталинай хүтэлбэри доро энэ ленинскэ принципые шангаар бэелүүлнэ. Коммунистическэ парти болбол өөрынгөө нигтаралтай, эмхитэй байһанаараа, Ленин Сталинай агуухэ хэрэгтэ, өөрынгөө вождь ба багша нүхэр Сталинда хизааргүй үнэн сэхэ байһанаараа ехэ хүсэтэй болодог, нэгэн адли үзэл бодолтоной дайшалхы Союз мүн.

XIX съездээр абтаһан Советскэ Союзай Коммунистическэ партиин Устав болбол партиин гэшүүнэй нэрые бүри дээрэ үргэнэ. Коммунистнуудта партиин Уставаар табигдажа байгаа эрилтэнүүд болбол гансаханшье коммунистнуудта тон һайнаар нүлөөлхэ бэшэл. Ажалшан зон хадаа партиин хойноһоо дахан ябадаг, партиһаа һургаал абадаг, тэрээнэй принципүүд болбол бодото дээрэ бэелһэн эгээл түрүү ба эгээл үнэн зүб идейнүүд гэжэ тоолодог.

Ленин болбол ажалшан үргэн олон ниитэтэй нигта ба таһаршагүй барисаатай байхаар партиие саг үргэлжэ хүмүүжүүлдэг байгаа. — Ленинэй энэ эрилтые тэмдэглэхэ зуураа, нүхэр Сталин болбол олониитэтэй барисаатай байха, олониитын һанал бодолые дуулажа шададаг байха гээшэ партийна хүтэлбэриин шалгагдашагүй байхын үндэһэ мүн гэжэ заана.

(Түгэсхэлынь 3-дахи нюурта)

В. И. Ленинэй нүгшэhэн үдэрhөө хойшо XXIX ой тухай

Москвада болоhон шаналал-дурасхаалай заседани дээрэ нүхэр Н. А. МИХАЙЛОВАЙ хэhэн элидхэл

(Түгэсхэл)

Ленин—Сталинай парти болбол арадай интересүүдhээ ондоо бэшэ ямаршье интересүүд үгы юм. Коммунистическэ парти болбол Эхэ орондоо, арадтаа, алба хэхэ гээшые өөрынгөө эрхим дээдэ зорилго болгон харадаг гэжэ Советскэ Союзай ажалшад олон жэлэйнгээ дүй дуршэл дээрэhээ мэдэрэнхэй. Имэhээ манай ороной ажалшад болбол Коммунистическэ партиин политикые өөрынгөө түрэл ба тон дутын хэрэг гэжэ тоолодогынь эгээл энээгээр тайлбарилагдана. Ленинскэ идейнүүдые бодото ажабайдалда бэелүүлхын түлөө, ленинизмын илан мандахын түлөө тэмсэл хадаа гансаханшье партиин бэшэ, гансаханшье коммунистнуудай бэшэ, харин партийнабэшэ үргэн олониитын, бүхы советскэ арадай хэрэг болоhоор үнинэй.

Коммунистическэ парти болбол үнэхөөрөө революционно парти, шэнэ түхэлэй парти байhан туладаа шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэлые дэлгэрүүлдэг тиимэ онсо өөрэ шанартай юм. Шүүмжэлэл ба өөрыгөө шүүмжэлэл болбол бэрхэшээлнүүдые, зүрилдөөнүүдые элирхэйлхэ ба дабаха тусгаар, социалистическэ арга метод мүн. Зүбхэн лэ үнэхөөрөө революционно парти, хүсэтэй ба бата бэхи, нигтаралтай ба единэ парти өөрыгөө шүүмжэлжэ, өөрынгөө алдуунуудые, hула газарнуудаа, дутагдалнуудаа элирхэйлжэ ба дабажа шадаха юм гэжэ Ленин заадаг hэн.

Өөрыгөө шүүмжэлэл болбол манда сэбэр агаар шэнги, уhан шэнги хэрэгтэй юм, өөрыгөө шүүмжэлэлэй лозунг халаа кадрнуудые хүмүүжүүлхэ коммунистическэ арга методэй гол шухала зүйлынь мүн гэжэ нүхэр Сталин саг үргэлжэ hургана. Ленин ба Сталинай эдэ заабаринуудhаа үндэhэ абажа, манай партиин Устав болбол өөрыгөө шүүмжэлэл ба шүүмжэлэлые дороhоо дэлгэрүүлхэ, хүдэлмэридэхи дутагдалнуудаа элирхэйлхэ ба тэдээниие зайлуулха ябадалые түйлаха, юумые наагуурнь hайн шэнгеэр харуулха ба түйлаhан амжалтадаа хүхирэн дашуурха ябадалтай тэмсэхэ гээшые партиин гэшүүнэй тон шухала уялгануудай нэгэн болгожо табиба. Шүүмжэлэлые хабшаха гээшэ тон хорото ябадал гэжэ парти тоолодог. Шүүмжэлэлые хабшаhан хүн, тэрэнэй орондо юумые наагуурнь hайн шэнгеэр харуулhан ба дэмы магтаhан хүн партиин зэргэдэ байжа шадахагүй.

Шэнэ общественэ байгуулгада советскэ арадуудай түйлаhан амжалтанууд үнэхөөрөөшье айхабтар ехэ ба бүхэдэлхэйн-түүхэтэ удхашанартай байха юм. Эдэ амжалтанууд хадаа хүсэд хүмүүжүүлэгдээгүй олон нүхэдэй дунда hанаа амар ба оhол назагай hанал бодол, политическэ hэрэмжэеэ мохоохо ябадал бии болгодог.

Советскэ Союз болбол түүхэдэ үзэгдөөгүй ехэ илалтые Эсэгэ ороноо хамгаалгын Агууехэ дайнда түйлаhан байна. Оромнай богонихон болзор соо дайнай айхабтар ехэ hандарал, хойшолонгуудые усадхажа, хэмжээлэшэгүй холо урагшаа дабшаhан байха юм. Гэбэшье, ангиин тэмсэлэй бүхы асуудалнууд орхигдоо юм гэжэ, капиталистическэ гүрэнүүдэй талаhаа манай орондо хоро, диверси, шпионаж хэхэ аюул үгы болоо юм гэжэ, тиимын тула, hанажа болохогүй. Коммунистическэ байгуулалтын амжалтануудай улам ехэ болохо бүринь манай дайсад бүри муухай, бүри хоротой ба жэгшүүритэ аргаар тэмсэлээ ябуулдаг болоно. Урагшаа манай дабшалтын улам амжалтатай болохо бүринь, манай арадай хэзээдэшье хосорон hалаха ёhотой дайсадай тэмсэлынь бүри хурсадаха байна.

Советскэ засагай политикын бэелүүлэгдэhэнэй түрүүшын дүнгүүдые гаргаха зуураа, хүдэлмэришэд ба таряашадай, бүхы ажалшадай ойлгожо абаха ёhотой, түрүүшын уялга, түрүүшын урок юун байнаб гэхэлэ, хэзээдэшье бэлэн байха, манда тон дурагүй байhанаа шоудаггүй, сэхэ харуулдаг хүнүүд, ангинууд, правительствонууд бидэниие тойроод байhыень саг үргэлжэ hанажа ябаха ёhотойбди гэжэ Ленин хэлээ hэн.

Нүхэр Сталин болбол ангиин тэмсэлэй «унтаржа» байhан тухай болодолой тон антипартийна удхатай байhыень нэгэтэбэшэ тэмдэглэhэн байна.

«Ангинуудые усадхаха, ангигүй общество байгуулха ба гүрэн үгы болохо тухай тезисые зарим нүхэдүүд болбол залхуу ба оhол назагай ябадалаа зүбтүүлхэ, ангиин тэмсэлые унтаргааха ба гүрэнэй засагые hуладхаха гэhэн контрреволюционно теориие зүбтүүлхэ гэжэ ойлгоhон байна, — гэжэ нүхэр Сталин хэлээ hэн.— Теэд иимэ хүнүүд манай партида дутэшье байжа шадахагүй байhанайнь тухай хэлээдшье яахаб. Эдэнэр хадаа урбан хулжагшад, үгышье hаа хоёр нюуртан гээшэ, тиимэhээ тэдээниие партиhаа орогүй үлдэхэ хэрэгтэй. Ангинуудые үгы хэхэ ябадал ангиин тэмсэлые намдуулhанай ашаар бэшэ, харин тэрээниие хурсадхаха аргаар түйлагдаха байна».

Манай орон дотор социализм иланхай. СССР дотор мүлжэгшэ ангинууд үни заяанда бута сохигдон усадхагдаhан байха юм. Гэбэшье манайда буржуазна идеологиин үлэгдэлнүүд, хубиингаа аша туhые баримталhан hанал бодолэй үлэгдэлнүүд үлэhэн,—буржуазна үзэл бодолнуудые ба буржуазна моралиие баримталагшад — амиды хүнүүд, манай арадай, бэеэ далдалhан дайсад үлэhэн байна. Империалистическэ дэлхэйгээр дэмжэгдэжэ байгаа бэеэ далдалhан дайсад болбол манда энээнhээ урда хоро хээ, хойшодоошье хэхэ байна. Врачуудай баг үмдэжэ бэеэ далдалhан, США ба Англидахи богоол эзэлэгшэд-зэрлигүүдтэ өөhэдыгөө худалдаhан бузар булай шпионууд ба алууршадай, врачуудхоротоной бүлэгэй хэрэг энээнэй тухай лаблан хэлэжэ үгэнэ.

hанаа амар, оhол назагайн тэнэг үбшэндэ ямараар шье нэрбэгдэхэ ябадал гаргахагүйгөөр, хорлохо ба ажал хэрэгые гутааха гэhэн дайсанай hэдэлгэнүүдые уридшалан болюулхаар, ямаршье баг үмдөө hаань дайсанай агентурые элирхэйлхэдэ туhалхаар, тиимэ hайнаар политическэ hэрэмжэтэй байхые бүхы советскэ хүнүүдhээ эригдэнэ. hэрэмжэ хадаа манай зэбсэг болгон хододоо хэрэглэгдэжэ байха ёhотой.

Дайсанай агентураhаа гадна манда үшөө нэгэ дайсан бии юм--тэрэ хадаа манай хүнүүдэй алмай hүлэр ябадал болоно. Манайда алмай hүлэр хүнүүд үсөөн бэшэ бии болонхой. Эгээл манай хүнүүдэй алмай hүлэр байлга шпионууд ба диверсантнуудта зохистой оршон байдал олгоно. Алмай hүлэр байдалай манайда бии байхада лэ хоро хэхэ ябадалшье байлсаха. Тиимэhээ хорото ябадалые усадхахын тула манай зэргэнүүдтэ алмай hүлэр байлгые үгы хэхэ хэрэгтэй.

Мунхэ Ленинэй заабаринуудые баримталан советскэ хүнүүд хадаа өөhэдынгөө hэрэмжые али болохоор дээшэлүүлхэ шухала байhанай тухай, дай үүдхэгшэдэй бүхы мэхэ гохын хойноhоо хёрхо хурсаар ажаглажа байха, советскэ гүрэнэй Зэбсэгтэ Хүсэнүүдые ба тагнуулай органуудые эсэшэ сусашагүйгөөр бэхижүүлхэ тухайгаа гансаханшье минута соо мартаха ёhогүй.

Социализмhаа коммунизмда советскэ обществын дамжан орожо байгаа оршон байдал соо ажалшадые коммунистическээр хүмүүжүүлхэ хүдэлмэриин удхашанар илангаяа ехэ болоно. Советскэ арадые хүмүүжүүлхэ идейнэ үндэhэ hуури хадаа ленинизм мүн. Бүхы ажал ябуулгадаа марксистско-ленинскэ теорёор хүтэлбэри хэдэг байhан туладаа Коммунистическэ парти хүсэтэй юм. Нүхэр Сталин болбол марксизм-ленинизмын агууехэ удхашанарые тэмдэглэхэ зуураа, манай партиин бүхы баялигуудай эгээн шухала, эгээл үнэтэй юумэнь гэхэдэ, тэрээнэй идейнэ баялигынь юм гэжэ нэгэнтэбэшэ заагаа hэн.

Ленин—Сталинай парти болбол ажалдаа, социалистическэ үмсэдэ коммунистическээр хандахаар советскэ арадые хүмүүжүүлдэг, ниитынгээ уялгые дүүрэн мэдэрхэ ябадалые тэрээндэ хүгжөөдэг, Советскэ патриотизмын ба арадуудай эбдэршэгүй хэни барисаанай үзэлөөр хүмүүжүүлдэг байна. Парти болбол советскэ хүнүүдэй эрхим hайн шанарнуудые, коммунистическэ общество байгуулагшадай арюун нангин шэнжэ шанарнуудые ехэ оролдосотойгоор ургуулдаг ба хүгжөөдэг байха юм.

Манай орон дотор социалистическэ идеологи бадаран мандажа байдаг. Тиимэшье hаа партиин идейнохүмүүжүүлгын хүдэлмэриие заагааршье hуларуулжа орой болохогүй. Социалистическэ идеологиие ямараар шье hуларуулhан ябадал хадаа буржуазна идеологиие шангадхалгада хүргэдэг. Партиин XIX съезд дээрэ идеологическа хүдэлмэридэхи дутагдалнууд шачга шүүмжэлдэ оруулагдаhан байгаа. Ямар зорилго мүнөө табигданаб гэхэдэ, ленинизмын үндэhэ hуури дээрэ бүхы партийна организацинуудай хүмүүжүүлгын хүдэлмэриие дээшэлүүлхэ ябадалые хангаха шухала.

Парти болбол өөрынгөө бүхы хүдэлмэриие кадрнуудаар дамжуулан бүтээдэг. Кадрнуудые шэлэн слеhонhоо, хүмүүжүүлhэн ба hургаhанhаа ажал хэрэгэй бүтэхэ гү, али бүтэхэгүйнь дулдыдаха юм. Ленин ба Сталин халаа эмхидхэлэй хүдэлмэриин шиидхэхы услови байhан туладань кадрнуудые шэлэн ололгодо ба гүйсэдхэлые шалгалгада хэзээдэшье имагта удхашанар олгодог байгаа. Кадрнууд бүхы юумые шиидхэнэ гэжэ нүхэр Сталин hургана.

Бидэнэр хадаа кадрнуудые шэлэн олохо ба хүмүүжүүлхэ ленинско-сталинска принципүүдые хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлхэ ёhотойбди. Партиин XIX съездээр табигдаhан зорилгонуудай үндэhөөр эдэ асуудалнууд халаа партийна организацинуудай ажал-ябуулгада эгээн шухала hуури эзэлхэ ёhотой.

Ленин—Сталинай парти өөрынгөө түүхэтэ зорилгонуудые нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ байhаниинь дамжаггүй. Коммунистическэ парти болбол өөрынгөө агууехэ вождь ба багша нүхэр Сталинаар зоригжуулагдан уг зорилго тээшээ советскэ арадые бата найдабаритайгаар ударидан ябана.

* * *

Советскэ Союзай Коммунистическэ парти болбол ленинизмдэ бүхыдэнь ба хэзээдэшье үнэн сэхэ байhан туладаа, Ленинэй захяануудые ба hанал бодолнуудые нангинаар хүндэлэн сахижа, бэелүүлжэ байhан туладаа агууехэ илалтануудые түйладаг ба түйлажашье байна.

Манай партиин хүтэлбэри хэдэг марксистско-ленинскэ теори болбол саг үргэлжэ хүгжэжэ ба шэнэ дүй дуршэлөөр баяжажа байдаг. Шэнэ үедэ—коммунистическэ общественые байгуулха үедэ партиин, советскэ арадай, бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй сэсэн вождь ба багша нүхэр Сталин гениальна зохёолнууд доторoo ленинизмые дам саашадань хүгжөөжэ байна. **(Удаан үргэлжэлhэн альгаташалга).**

Ленин, Сталинай дайшалхы Улаан туг доро манай парти болбол советскэ орон дотор общественнэ шэнэ байгуулалтын илахын ба тэрээниие бэхижүүлхын түлөө тэмсээд, тэрэ илалтые түйгаhан байна.

Ленинэй туг доро, Ленинэй хэрэгые агууехэ үргэлжэлүүлэгшэ нүхэр Сталинай сэсэн мэргэн ударидалга доро Коммунистическэ парти ба советскэ арад коммунизмын байгуулалтые түйлаха байнал. **(Альгаташалга).**

Ленинизм мандаха болтогой! **(Альгаташалга).**

Ленин—Сталинай парти, бүхы манай илалтануудые зоригжуулагша ба эмхидхэгшэ Советскэ Союзай Коммунистическэ парти мандаха болтогой! **(Альгаташалга).**

Ленинэй хэрэгые агууехэ үргэлжэлүүлэгшэ, манай сэсэн вождь ба багша нүхэр Сталин мандаха болтогой! **(Нэрьемэ альгаташалга).**

Ленинэй туг доро, Сталинай ударидалгаар—коммунизмын илалта тээшэ, урагшаа! **(Бүхы прогрессивнэ хүн түрэлтэнэй вождь нүхэр Сталинда инаглалые харуулhан, нэрьемэ, удаан замхашагүй альгаташалганууд. Бултадаа бодонод).**

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: 1953 оной январиин 20-до болоhон Улан-Удын механизированнэ шэлэй заводой hунгуулиин урда тээхи суглаан. Трибуна дээрэ—машинно-ванна цехын начальнигай орлогшо нүхэр М. В. Балелес.

А. Мантаевай фото.

КОММУНИСТНУУД БА ПАРТИЙНАБЭШЭ ХҮНҮҮДЭЙ СТАЛИНСКА БЛОГОЙ КАНДИДАДУУД

Паровоз бүтээгшэдэй эрхим түлөөлэгшэд

Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой кузнечнэ цехын хүдэлмэришэд, албахаагшад болон инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй суглаан боложо, городской ба районно Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлбэ.

Кузнечнэ цехын прессовщик нүхэр Климбовский үгэ хэлэхэ зуураа иигэжэ мэдүүлбэ:—Би Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар цехын шүрэб этологшо Елизавета Семеновна Рогачевае дэбжүүлнэб. Елизавета Семеновна хадаа өөрынгөө стахановска ажалаар суурхадаг юм. Ажалдаа ба ниитын хүдэлмэридэ үнэн сэхээр хандадаг байна. Сүүдхынгээ даалгабариие 170 процент дүүргэдэг.

Нүхэр Климбовскиин дурадхалые техническэ бюрогой начальник нүхэр Торсов дэмжэhэн байна.

— Би нүхэр Рогачевае эрхим стахановка гэжэ үнинэй мэдэхэб. Елизавета Семеновна hайн шанартай продукци гаргахын түлөө оролдодог ба суггаа ажаллажа байhан залуу хүдэлмэришэдые hургадаг байна. Елизавета Семеновна хадаа манай цехын хүдэлмэришэдэй, албахаагшадай ба инженерно-техническэ хүдэлмэрилэгшэдэй этигэл найдабариие дүүргэжэ шадаха байха. Би нүхэр Климбовскиин дурадхалые дэмжэнэб.

Мүн нүхэр Климбовскиин дурадхалые халаанай начальник нүхэр Котенков ба бусад дэмжэhэн байна.

Кузнечнэ цехын коллективэй суглаанда хабаадагшад Елизавета Семеновна Рогачевае Улан-Удын горсоведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэжэ тогтообо.

Мүн Железнодорожно районой Соведэй депутадта кандидадаар кузнец, партийнабэшэ нүхэр Егор Михайлович Молчуные нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ.

Нүхэр Молчун 16 жэлдэ кузнецээр хүдэлмэрилнэ. Тэрэ хадаа мүнөө халаанайнгаа даалгабариие ходоол үлүүлэн дүүргэдэг юм.

Улан-Удын Ленинэй орденто паровозо-вагонно заводой булад шудхалгын цехтэ суглаан боложо, ажалшадай депутадуудай городской Соведтэ депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ асуудал зүбшэн хэлсэбэ.

Халаанай начальник нүхэр Волко түрүүлэн үгэ абажа, городской Соведэй депутадта кандидадаар формовочно пролетой мастер Козбанов Парферий Мироновичые дэбжүүлхэ дурадхал оруулба. Нүхэр Козбанов урдахи зарлалай горсоведэй депутат байхадаа арад зоноймгоо этигэл найдабариие дүүргэжэ шадаhан байна. Тэрэнэй хүтэлбэрилдэг халаан цех соогоо түрүүлжэ ябадаг юм. 1952 оноймгоо жэлэй түсэб Парферий Мироновичын халаан 8 процентээр үлүүлэн дүүргэhэн байна. Гадна, Парферий Миронович хадаа 1952 ондо хэдэ хэдэн рационализаторска дурадхалнуудые оруулжа, тэдэнээ үйлэдбэрилөө өөрөө нэбтэрүүлжэ, 30 мянга үлүүтэй түхэриг алмаhан байна. Мүн сугтаа хүдэлмэрилжэ байhан залуу хүдэлмэрилэгшэдтэ өөрынгөө ажалай дүй дуршэлые дамжуулан үгэдэг. Булад шудхалгын цехын коллективэй суглаан нүхэр Козбановые Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн дуугаар тогтообо.

М. Васильев.

Арадтаа хүндэтэй нүхэдүүд

Энэ оной январиин 20-ной үдэр хизаар ороноо шэнжэлхэ республиканска музейн хүдэлмэрилэгшэдэй hунгалтын урда тээхи суглаан болобо. Музейн партийна эхин организациин секретарь нүхэр С. П. Костарев энэ суглаае нээхэ зуураа иигэжэ мэдүүлбэ:

— Ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской ба районно Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлхэ ёол манай коллективтэ тудаба. Саашань нүхэр Костарев советскэ hунгуулиин системэ тухай, Сталинска Конституциин удхашанар тухай тогтожо хэлээ. hүүлээрнь музейн хүдэлмэришэн нүхэр П. Н. Игнатьева үгэ абажа, hунгуулиин 33-дахи округто Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар музейн научна хүдэлмэрилэгшэ, байгаалиин таhагые даагша нүхэр Зинаида Николаевна Бухаровае дэбжүүлхэ дурадхал оруулба.

Нүхэр Бухарова энээнhээ урда болоhон hунгалтада городской Соведэй депутадаар hунгагдаhан байгаа. Тэрэ хадаа hунгагшадай этигэл найдабариие гүйсэд дүүргэдэг, городской Соведэй культурно-гэгээрэлэй комиссиин хүдэлмэридэ эгээл эдэбхитэйгээр хабаадалсадаг ба өөрынгөө даалгабарита ажалда үнэн сэхээр, оролдосотойгоор хандадаг байгаа, — гэжэ тэрэ хэлэбэ.

Тус суглаан нүхэр З. Н. Бухаровае ажалшадай депутадуудай Улан-Удын городской Соведэй депутадта кандидадаар дэбжүүлхэ гэжэ нэгэн дуугаар тогтообо.

Удаань музейн научна хүдэлмэрилэгшэ нүхэр Ф. М. Шулунов үгэ абажа, ажалшадай депутадуудай городской районно Соведэй депутадта кандидадаар музейн директор, түүхын наукануудай кандидат Даниил Гаврилович Бажеевые дэбжүүлбэ. Нүхэр Бажеев хадаа Коммунистическэ партяар хүмүүжүүлэгдэhэн, ямаршье ажалда хүдэлмэрилхэдөө партиин ба арадай хэрэгтэ үнэн сэхээр хандадаг, коллективэйнгээ дунда ехэ хүндэтэй хүн юм. Манай этигэл найдабариие тэрэнэй гүйсэд дүүргэхэ байhаниинь лабтай гэжэ тэрэ хэлэбэ. Нүхэр Шулуновой дурадхалые hунгагшад нүхэд Костарев, Камжина, Бухарова, Нитёсова ба бусад нэгэн hаналаар дэмжэбэ.

Ж. Жабонова.

Зол жаргалта ажабайдалайнгаа түлөө

Тарбагатайн аймагта ажалшадай депутадуудай аймагай болон сомоной Соведүүдэй депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлгэ түйлай ехэ политическэ дэбжэлтын оршон байдалда үнгэржэ байна. Калининай нэрэмжэтэ хүдөө ажахын артелиин гэшүүдэй ба Жирим тосхоной долоон жэлэй hургуулиин багшанарай коллективэй hунгалтын урда тээхи нэгэдэмэл суглаан баяр баясхалангай оршон байдалда болобо. Колхозой гэшүүн Зиновий Русин эгээн түрүүн үгэ абаад, иигэжэ мэдүүлбэ:

—Бидэнэр энэ суглаанда угаа ехэ баяртайгаар ерээбди. Үгэ хэлэлгээ эхилхэдээ тон хүндэтэй үгөөр, Сталин гэhэн үгөөр эхилхэ дуран хүрэнэ. Юуб гэхэдэ, советскэ арадай бүхы илалта хадаа Сталинай нэрэтэй таhаршагүй холбоотой. Урдань гээгдэнги байhан манай Бурят-Монголой түрүү социалистическэ республика болотороо урган хүгжэлгэ хадаа мүн лэ энэ хүндэтэ нэрэтэй холбоотой байна. Ленинско-сталинска национальна политикын хэлбэришэгүйгөөр бэелүүлэгдэhэнэй, арад тухайда нүхэр Сталинай саг үргэлжэ анхарал оролдолго гаргадагай ашаар Бурят-Монголнай угаа ехэ амжалта түйлаа. Нүхэр Сталиндаа колхозно угаа ехэ баяр хүргэнэбди. Хэмгүй ехэ жаргал эдлэжэ, Советскэ Союзай гражданин байха гээшэ агууехэ зол хуби мүн. hунгуулиин № 19 округhоо ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутадта кандидадаар манай хүдөөгэй hургуулиин эрхим багша коммунистка **Т. А. Мельниковае** дэбжүүлхэ гэhэн дурадхал оруулнаб.

Удаань энэ hургуулиин багша Н. Т. Попов үгэ хэлэбэ.

—Ажалшадта Советскэ правительствын ямар ехэ анхарал хандуулжа байhыень,—гэжэ тэрэ хэлэнэ, — Жирим тосхонойнгоо жэшээ дээрэhээ харанабди. Манай тосхон урдань бүглүү булан байhанаа, мүнөө сэсэглэн hалбаржа байhан нютаг болоо.

Тосхоной культурна ургалта ба тэрээнэй саашанхи түйлай ехэ перспективэ тухай тэрэ хэлэбэ.

—Манай багшанар,—гэжэ үгынгөө түгэсхэлдэ нүхэр Попов хэлэбэ, — нүхэр Мельниковагай кандидатурые нэгэн дуугаар дэмжэхэ зуураа, hунгагшадай захяае нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэ байhандань найдана.

Жиримскэ сомоной Соведэй түрүүлэгшэ И. А. Ревцов суглаан дээрэ сэдьхэлээ хүдэлгэн үгэ хэлэбэ.

— Бидэнэр,—гэжэ тэрэ хэлэбэ, — колхозно таряашад өөрынгөө советскэ засагай органуудай депутадуудта кандидадуудые дэбжүүлжэ байнабди. Эхэ оронойнгоо хүсэ шадалые эршэтэ ажалаараа бэхижүүлхэбди гэжэ энэ баярта суглаан дээрэ үгээ үгэнэбди. Манай хүндэтэ нүхэр Мельниковагай кандидатурын дэбжүүлэгдэhэндэ бидэнэр үнэн зүрхэнhөө баясанабди.

Энэ дурадхалнуудые суглаанда хабаадагшад шанга альгаташалгаар, нэгэн дуугаар hайшааба.

Ехэ-Куналейн МТС-эй коллектив hунгуулиин № 13 округhоо ажалшадай депутадуудай аймагай Соведэй депутадта кандидадаар өөрынгөө эрхим комбайнер **А. Е. Болоневые** нэгэн дуугаар дэбжүүлбэ. Тарянажалай культурануудые хуряаха түсэбөө сууга механизатор жэлhээ жэлдэ үлүүлэн дүүргэнэ. Андриан Евстафьевич аймагай Соведэй депутадаар урдань хэдэн дахин hунгагдаа hэн. hунгагшадай найдабариие нүхэр Болоневой нэрэтэй түрэтэйгөөр дүүргэхэнь лабтай.

hунгуулиин № 16 округhоо аймагай Соведэй депутадта кандидадаар участково агроном **М. А. Хомяков** дэбжүүлэгдээ. Нүхэр Хомяков «Искра» колхозой тарянажалайхидтай хамта 1300 гектар талмай дээрэ үндэр ургаса ургуулаа.

Жиримскэ МТС-эй ажалшад hунгуулиин № 21 округhоо аймагай Соведэй депутадта кандидадаар тракторна бригадын бригадир **И. М. Дорофеевые** дэбжүүлбэ. Үнгэрэгшэ жэл Дзержинскиин нэрэмжэтэ колхозой тарянай поли дээрэ тэрээнэй хүтэлбэреэр хүдэлмэрилhэн хоёр бригада үйлэдбэриин эрхим показатель түйлаа. Эдэ бригаданууд тарялангай бүхы хүдэлмэринүүдые болзорhоонь урид дүүргээ. 1300 гектар дээрэhээ га бүриин 11 центнер шэниисэ хуряагаа. Нүхэр Дорофеевэй бригада даажа абаhан трактор болон хүдөө ажахын машинануудаа заhабарилжа дүүргэбэ.

Н. Симонова.

В. И. Ленинэй дурасхаалые дэлхэйн арадууд гүнзэгыгөөр ёһолон тэмдэглэнэ

ПОЛЬША

ВАРШАВА, январиин 20. (ТАСС). Владимир Ильич Ленинэй наһа бараһаар 29-дэхи ойтой дашарамдуулан, Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин ЦК-гэй зарлаһан шаналал-дурасхаалай заседани министрнүүдэй Соведэй ехэ зал соо мүнөөдэр болобо.

ПОРП-ын ЦК-гэй Политбюрогой гэшүүд ба Болеслав Берут түрүүтэй правительствын гэшүүд, Гүрэнэй соведэй гэшүүд, СССР-һээ Польшодо байгаа посол А. А. Соболев, Хитадай Арадай Республикын, арадай демократиин оронуудай ба Германска Демократическа Республикын дипломатическа түлөөлэгшэд, партийна эдэбхитэд, ажалай түрүүшүүл, столицын культурна ба олониитын ажал-ябуулагшад, хамта 1500 шахуу хүн заседани дээрэ байлсаба.

Заседани нээхэ зуураа, ПОРП-ын ЦК-гэй секретарь Эдвард Охаб ородой ба уласхоорондын хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй гениальна вождь В. И. Ленинэй бүхэдэлхэйн түүхэтэ үүргые тэмдэглэбэ.

ПОРП-ын варшавска городской комитедэй нэгэдэхи секретарь Владислав Матвин хадаа В. И. Ленинэй наһа бараһаар 29 жэлэй ойдо зорюулагдаһан ехэ элидхэл хэбэ.

Польско хүдэлмэришэнэй хүдэлөөндэ дэлхэйн хүдэлмэришэнэй хүдэлөөнэй вождьнор В. И. Ленинэй ба И. В. Сталинай үзүүлһэн угаа ехэ туһаламжа тухай элидхэлшэ хэлэбэ.

Ленин—Сталинай партиин илалтын, советскэ гүрэнние байгуулгын ашаар польско арад сүлөөлэгдөө, мүнөө зол жаргалта ажабайдалаа амжалтатайгаар байгуулна.

И. В. Сталин Ленинэй агуухэ тугые, коммунизмын тугые дээрэ үргөө гэжэ элидхэлшэ хэлэнэ.

Элидхэлшэ хадаа Польско хүдэлмэришэнэй нэгэдэмэл партиин, польско арадай хүтэлбэрилэгшэ Болеслав Берудай хүндэлэлдэ, арадуудай вождь ба багша И. В. Сталинай хүндэлэлдэ юрөөл табяа. Хүнүүд бүгэдөөрөө хүл дээрээ бодожо, нэрьемэ оваци хэбэ.

ЧЕХОСЛОВАКИ

ПРАГА, январиин 21. (ТАСС). Чехословацка арад агуухэ Ленинэй дурасхаалые гүнзэгыгөөр ёһолон тэмдэглэнэ. В. И. Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай хөөрэлдөөнүүд ба лекцинүүд заводуудта, шахтануудта, руднигуудта, барилганууд дээрэ, һургуулинуудта, вузуудта ба хүдөө ажахын нэгэдэмэл кооперативуудта хэгдэнэ. Острава, Брно, Пльзень ба ороной бусад томо городуудта шаналал-дурасхаалай заседанинууд болоо. Тэдээн дээрэ олон мянган ажалшад байлсаба. Энэ заседанинууд дээрэ хүтэлбэрилхы партийна хүтэлбэрилэгшэд бүгэдые илагша ленинскэ идейнүүдэй хүсэн тухай элидхэлнүүдые хэбэ. Владимир Ильичын ажабайдалай ба ажал-ябуулгын шатануудые харуулһан выставкэнүүд предприятинууд дээрэ, һургуулинуудта ба эмхи зургаануудта эмхидхэгдээ. Чешскэ ба словацка хэлэнүүд дээрэ хэблэгдэһэн В. И. Ленинэй зохёолнуудай выставкэнүүд библиотекэнүүдтэ ба клубуудта түхеэрэгдэбэ. В. И. Ленинэй зохёолнууд гансахан чешскэ областиин издательствонуудта 3 миллион экземпляр тиражтайгаар хэблэгдээ.

Мүнөөдэр чехословацка бүхы газетэнүүд В. И. Ленинэй портредүүдые, тэрэнэй наһа бараһаар 29 жэлэй ойдо зорюулагдаһан түрүү бэшэгүүдые толилно.

РУМЫНИ

БУХАРЕСТ, январиин 21. (ТАСС). Социалистическэ революциин гени В. И. Ленинэй наһа бараһаар 29 жэлэй ойдо мүнөөдэрэй бухарестскэ бүхы газетэнүүд зорюулагдаба. Түрүү нюурнууд дээрээ газетэнүүд В. И. Ленинэй ехэ портредүүдые толилбо. Газетэнүүд өөһэдынгөө түрүү бэшэгүүдые ба олон статьянуудые агуухэ Ленинэй һаруул һайхан дурасхаалда зорюулба.

«Ленинизм хадаа ажалша хүн түрэлтэнэй бүгэдые илагша туг мүн» гэһэн түрүү бэшэг соогоо «Скынтейя» газетэ иигэжэ бэшэнэ:

—Мүнхэ Ленинэй һургаал Сталинаар хүгжөөгдэһэн ба баяжуулагдаһан байна. Энэ һургаал бүхы дэлхэйн арадуудта зам заагша одон болоо. Румынска хүдэлмэришэнэй парти ба румынска арадай-демократическа гүрэн хадаа ленинско-сталинска һургаалые хэлбэришэгүй үнэн сэхээр даган ябана. Энэ гениальна һургаалай үндэһөөр угаа ехэ хубилалтанууд болоо, Румынние олон зуун жэлэй гээгдэнги байдалһаа гаргажа, социалистическэ хүгжэлтын замда оруулаа.

ВЕНГРИ

БУДАПЕШТ, январиин 21. (ТАСС). Владимир Ильич Ленинэй дурасхаалда зорюулагдаһан шаналал-дурасхаалай заседанинууд бүхы Венгри дотор боложо байна. Мүнөөдэрэй бүхы газетэнүүд ажалшадай гениальна вождиин ба багшын дурасхаалда түрүү бэшэгүүдые, бусад материалнуудые зорюулба.

«Сабад Неп» ба «Непсава» гэжэ газетэнүүд В. И. Ленинэй ехэ портредүүдые толилбо.

«Илалтата ленинизм» гэһэн түрүү бэшэг соогоо «Сабад Неп» газетэ иигэжэ бэшэнэ: марксистска теориие хүгжөөһэн, манай саг үеын гени Владимир Ильич Ленин 29 жэлэй саана манһаа хахасаба. Тэрэнэй гениальна заабаринууд олон зуугаад миллион хүнүүдэй үдэр бүриин тэмсэлдэ бэелүүлэгдэнэ.

Агуухэ Ленин хадаа социализмын дайсадта эсэргүү, хүдэлмэришэн ангиие ба ажалша арадые нигтаруулан жагсаахын түлөө эрид шангаар тэмсэхэ гэжэ коммунистнуудые һургаа.

КОРЕЙСКЭ АРАДАЙ-ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

ПХЕНЬЯН, январиин 21. (ТАСС). Корейскэ арад Владимир Ильич Ленинэй арюун дурасхаалые ёһолон тэмдэглэнэ. «Нодон Синмун» газетэ В. И. Ленинэй ехэ портредые ба «Ленинизмын илагдашагүй хүсэн» гэһэн гаршагтай түрүү бэшэг толилбо.

«Минчжу Чосон» газетэ Ленинэй портредые ба «Ленинэй агуухэ идейнүүд илана» гэһэн түрүү статья толилбо.

Пхеньянска радио Ленин тухай советскэ болон корейскэ композиторнуудай, поэдүүдэй зохёоһон дуу шүлэгүүдые дамжуулба. Пхеньянай улицанууд ба талмайнууд дээрэ олон хүнүүд ажалшадай агуухэ вождьдо зорюулагдаһан фотовыставкэнүүдые харана.

В. И. Ленинэй наһа бараһаар 29 жэлэй ойдо зорюулагдаһан шаналал-дурасхаалай заседани мүнөө үдэшэ Пхеньянда болоо. Корейн ажалай партиин ЦК-гэй секретарь Пак Чан Ок В. И. Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай элидхэл хэбэ.

Заседаниин һүүлээр «Мартагдашагүй 1919 он» гэжэ үнгэтэ фильм харуулагдаа.

МОНГОЛ АРАДАЙ РЕСПУБЛИКА

УЛАН-БАТОР, январиин 20. (ТАСС). Бүхы дэлхэйн ажалшадай агуухэ вождь ба багша В. И. Ленинэй наһа бараһаар 29 жэлэй ойе монгол арад үргэнөөр тэмдэглэжэ байна. В. И. Ленинэй дурасхаалда зорюулагдаһан хүдэлмэришэдэй, арадуудай, интеллигенциин суглаанууд предприятинууд дээрэ, эмхи зургаануудта, арадай үйлэдбэриин нэгэдэлнүүдтэ, гүрэнэй ажахынуудта боложо байна. Владимир Ильич Ленинэй ажабайдал ба ажал-ябуулга тухай фотовыставкэнүүд ба литературын выставкэнүүд клубууд соо, театрнуудта ба библиотекэнүүдтэ нээгдээ.

Монголой бүхы газетэнүүд Советскэ Союзда, арадай демократиин оронуудта ленинизмын идейнүүдэй илалта тухай ехэ статьянуудые толилно.

ГЕРМАНСКА ДЕМОКРАТИЧЕСКА РЕСПУБЛИКА

БЕРЛИН, январиин 20. (ТАСС). Германиин ажалшад бүхы дэлхэйн ажалшадай мүнхэ вождь, дэлхэй дээрэ түрүүшын советскэ гүрэниие байгуулагша Владимир Ильич Ленинэй дурасхаалые гүнзэгыгөөр хүндэлэн тэмдэглэнэ.

Владимир Ильич Ленинэй ажабайдал болон ажал-ябуулга тухай лекцинүүд ба хөөрэлдөөнүүд Германска Демократическа Республикын городуудта ба тосхонуудта — предприятинууд дээрэ, эмхи зургаануудта, һургуулинуудта боложо байна.

В. И. Ленинэй наһа бараһаар 29 жэлэй ойтой дашарамдуулан, «Ауфбау-Ферлаг» гэжэ берлинскэ издательство В. И. Ленинэй зохёолнуудай ба статьянуудай сборник хэблэн гаргаа.

КОРЕЙДЭХИ СОБЫТИНУУД

АРАДАЙ АРМИИН ГЛАВНА КОМАНДОВАНИИН МЭДЭЭСЭЛ

ПХЕНЬЯН, январиин 20. (ТАСС). Үнгэрһэн үдэр корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай соединенинүүд бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдтэ ба лисынмановска сэрэгүүдтэ эсэргүү нютагай шанартай байлдаануудые хэбэ гэжэ Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командованиин мүнөөдэр дамжуулһан мэдээсэл соо хэлэгдэнэ.

Үсэгэлдэр һүни американска агаарай дээрмэшэд сэрэгэй ямаршье объектнүүдгүй Саривонь городой райондо дахин доботолһон ба тэрэниие зэрлигээр бомбодоһон байна. Олон хүн алагдаа, хэдэн гэрнүүд һандаргагдаа.

Мүнөөдэр зенитнэ частьнууд ба самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 7 самолёт унагаагаа.

ПХЕНЬЯН, январиин 21. (ТАСС). Корейскэ Арадай-Демократическа Республикын Арадай армиин Главна командовани январиин 21-дэ иигэжэ мэдээсэбэ:

Үнгэрһэн үдэрэй турша дотор корейскэ Арадай армиин ба Хитадай арадай һайндуратанай соединенинүүд бүхы фронтнууд дээрэ американо-английска интервентнүүдтэй ба лисынмановска сэрэгүүдтэй артиллереэр буудалдаба.

Үсэгэлдэр Унчжинь гэжэ хахад аралай баруун эрье шадар Арадай армиин соединенинүүд хахад аралай амгалан нютагуудые зэрлигээр буудаһан дайсанай ехэ тральщигые шэнгээгээ.

Үсэгэлдэр һүни агаарай американска дээрмэшэд «В-29» гэжэ бомбардировщигуудые эльгээжэ, сэрэгэй ямаршье объектнүүдгүй амгалан Хамхын городто доботолжо, шатаагша, напалмова ба фугасна хэдэн зуун бомбо хаяба. Доботолхо үедэ 2 мянга гаран хүгшэд, эхэнэрнүүд ба үхибүүд алагдаһан, шархатаһан байна. Городой хүн зон үхэһэн хүнүүдые гэрэй хэмхэрхэйнүүд дороһоо гарган абажа байна.

Мүнөөдэр Арадай армиин зенитнэ артиллери ба самолёдуудые агнан буудагшад дайсанай 8 самолёт унагаажа, 3 самолёдыень гэмтээгээ. Тэдэ самолёдууд амгалан нютагуудта доботолһон байгаа.

Боннско хэлсээнүүдтэ эсэргүүсэнэ

БЕРЛИН, январиин 20. (ТАСС). Берлинскэ демократическа хэблэлэй мэдээсэһэнэй ёһоор, Бонндо ба Парижда баталагдаһан сэрэгэй договорнуудта эсэргүү тэмсэлдэ зорюулагдаһан конференци Кильдэ болоо. Шлезвиг-Гольштейн гэжэ газар нютагһаа 92 делегат тус конференци дээрэ байлсаба. Венэдэ болоһон эб найрамдал хамгаалха арадуудай Конгресстэ хабаадагшад делегадуудай дунда байлсаба.

Конференцидэ хабаадагшад хадаа Баруун Германида фашизмые һэргээлгэдэ эсэргүү, сэрэгэй договорнуудта эсэргүү эрид шанга тэмсэл хэхые уряалһан резолюциие нэгэн һаналаар батала абаа.

Ганновертэ сэрэгэй договорнуудта эсэргүү протестын демонстраци ехэ дэбжэлтэтэйгээр үнгэрбэ. Энэ городой олон мянган хүн улицада факел бариад ябалга хэбэ. Демонстрацида хабаадагшад хадаа боннско правительствын сэрэгэй политикада эсэргүү немецкэ арадай тэмсэлэй нэгэдэлдэ, Германитай эбэй договор түргэнөөр баталхын түлөө, германска гүрэнэй нэгэдэлые һэргээн бодхоохын түлөө тэмсэлдэ уряалһан лозунгнуудтай транспарантнуудые барижа ябаа.

Боннско правительствые унагааха гэжэ уряалһан резолюци факельна ябалгын һүүлээр болоһон митинг дээрэ абтаа.

США-гэй президент Эйзенхауэр тушаалдаа оробо

ВАШИНГТОН, январиин 20. (ТАСС). Январиин 20-до Эйзенхауэр США-гэй президентын тушаалда оробо. Эйзенхауэрһээ верховно сүүдэй түрүүлэгшэ Винсоной тангариг абаһанай һүүлээр Эйзенхауэр үгэ хэлэбэ.

Президентын тушаалда Эйзенхауэрэй орохын урда тээ хуушанай сенатор Ноулэнд (Калифорни) вице-президентын тушаалда ороһон Ричард Никсоной тангариг абаа.

Конгрессэй ударидагшадтай хамтадаа Капитолидо завтрак хэһэнэйнгээ һүүлээр, Эйзенхауэр ба Никсон гэгшэд Сагаан Байшанда ошобо. Тэдэнэр тэндэ гурбан час үргэлжэлһэн парадые хүлеэн абаа.

Япониин национально-сүлөөрэлгын демократическа нэгэдэмэл фронтын һунгуулиин урда тээхи программа

ПЕКИН, январиин 18. (ТАСС). Синьхуа агентство иигэжэ дамжуулна:

Токиоһоо мэдээсэһэнэй ёһоор, Япониин коммунистическэ партиин центральна хүтэлбэрилхы орган советнигүүдэй палатада болохоёо байгаа һунгалтануудтай дашарамдуулан, национально-сүлөөрэлгын демократическа нэгэдэмэл фронтын программа толилбо.

Тус программа 10 пунктһаа бүридэнэ:

1. Ремилитаризацилгада эсэргүү, Азиин арадуудтай дайлалдалгада эсэргүү, сэрэгэй базануудта эсэргүү, эзэмдэгшэ бүхы сэрэгүүдые гаргахын түлөө.

2. Нэгэн талын эбэй договорые, американо-японско «Аюулгүйн пактые» ба американо-японско «захиргаанай хэлсээе» үгы болгохо. Загаһа барилга тухай американо-японско хэлсээ болюулха ба загаһа барилга тухай хэлсээнүүдые Советскэ Союзтай ба Хитадтай баталха.

Потсдамска хэлсээе бүрин бэелүүлхэ.

3. Советскэ Союзай ба Хитадай хабаадалгатайгаар бүхы талын эбэй договор баталха. Агуухэ табан гүрэнэй хоорондо Эб найрамдалай Пакт баталха. Корейдэхи дайе дары зогсоохо.

4. Эрхэ сүлөөгэй, тэгшэ эрхын ба али али талада ашагтай байлгын үндэһэ һуури дээрэ бүхы оронуудтай харилсаануудые тогтоохо.

5. Патриотическа бүхы партинуудай эрхэ сүлөө хангаха. «Хоролон һүйдхэхэ ажал-ябуулга болюулха тухай хуулиие, мүн бүгэдэниитын забастовконуудые ба демонстрацинуудые хорихо тухай хуулинуудые болюулха.

6. Арадай ажана һайн байдал хангаха социальна страхованиин нарин зүб системэ байгуулха.

7. Газар элдүүрилэгшэ таряашадта газарыень үгэхэ.

8. 8 часай хүдэлмэриин үдэрые ба бүрин хүдэлмэритэй байха ябадалые хангаха.

9. Амгалан сагай промышленностиие сүлөөтэйгөөр хүгжөөхэ.

10. Иосидын либеральна партиин бэеэ худалдаһан правительство үгы болог лэ. Национально-сүлөөрэлгын демократическа правительствые байгуулха.

Гэхэтэй хамта, коммунистическэ парти хадаа һунгуулиин урда тээхи энэ программые үргэнөөр дэмжэхэ гэһэн уряатайгаар бүхы нацада хандаба.

Францы дотор хүдэлмэригүйшүүл олошорно

ПАРИЖ, январиин 20. (ТАСС). Франциин ажалай министерствын толилһон тусхай мэдээнүүдые баримта болгон «Се Матен Ле Пэй» газетэ иигэжэ мэдээсэнэ: Һүүлшын жэлдэ Франци дотор хүдэлмэригүйшүүлэй тоо 22 процентээр ургаа. Бүридхэлдэ абтаһан хүдэлмэригүйшүүлэй тоо 1952 оной январиин 1-дэ 44.473 хүн байгаа һаа, 1953 оной январиин 1-дэ энэ тоо 54.350 хүн хүрэтэрөө ургаба.

«Юманите» газетын мэдээсэһэнэй ёһоор, ажалай министерствын мэдээнүүд хадаа Францида боложо байһан хүдэлмэригүйдэлгые бодото дээрэнь харуулнагүй, ушарынь гансахан тэдхэмжэ абадаг хүдэлмэригүйшүүл хараада абтаһан байна. Гэбэшье, доошонь даража толилогдоһон эдэ мэдээнүүд хадаа французска правительство хүдэлмэригүйдэлгын ба үгырэн хооһоролгын ургалтые нюужа шадахагүй гэжэ гэршэлнэ.

Ажалай новатор

Московско область. Һаяхан В. И. Ленинэй нэрэмжэтэ Обуховска нарин сэмбын фабрикын бүд нэхэгшэ Н. Е. Амельченкова үнэтэ үүсхэл гаргаба. Продукциин сортые саашадань һайжаруулхын түлөө социалистическэ мүрысөө эхилхэ гэжэ тэрэ дурадхаа.

Н. Е. Амельченкова хоёр станок дээрэ хүдэлмэрилхэ зуураа, хүдэлмэриин шэнэ методүүдые хэрэглэжэ, гансал эрхим шанартай бүд нэхэдэг болоо.

Фабрикын 500 гаран стахановканууд новаторай жэшээгээр хүдэлмэрилнэ. Фабрика продукцинбаа 99,9 процентые нэгэдэхи сортоор бүтээдэг болобо.

Стахановка Н. Е. Амельченковагай үнэтэ үүсхэл текстильнэ промышленностиин бусад предприятинуудта үргэнөөр дэмжэгдэбэ.

ЗУРАГ ДЭЭРЭ: стахановка Н. Амельченкова хүдэлмэрилжэ байна.

ТАСС-эй фотохронико.

ХЭЖЭНГЫН АЙМАГТА

ШЭНЭ НОМУУДЫЕ АБАБА

Аймагай центрын библиотекэ политическэ, уранһайханай, хүдөө ажахын ба научно-популярна номуудые 2000 түхэригтэ абажа, библиотекынгаа фондые улам баяжуулба. Энэ библиотекэ мүнөө 9 мянга гаран номуудтай болонхой. Уншагшадайнь тоо жэл бүри олошоржо, энэ жэлэй эхиндэ 600 хүн болоһон байна.

ЭЛЕКТРЫН ЛАМПОЧКАНУУД НОСООГДОБО

Хэжэнгын дунда һургуули киноаппарадай мотор тодхэжо, тэрээнһээ классуудтаа лампочкануудые оруулба. Энэнь һурагшадай үдэшын һуралсалда ехээр туһална.

МАЛАЖАЛАЙ ТҮРҮҮШҮҮЛ

Энгельсын нэрэмжэтэ колхозой залуу һаалишан комсомолка Цыпилма Пурбуева нёдондо жэл 17 үнеэнһээ 17 тугал абажа, хоролтогүйгөөр түлжүүлһэн байгаа. Нүхэр Пурбуева энэ амжалтынгаа түлөө аймагай хүдөө ажахын выставкэдэ хабаадалсажа, грамотаар шагнагдаһан байна.

Мүн «Коммунизм» колхозой хонишон Л. Шерникова 200 хони даажа байдаг. Мүнөө тэрэ хадаа 90 хонидhоо 100 хурьга абаад, нэгэшье хурьга гарзалуулангүй түлжүүлжэ байна.

БОЛЬНИЦЫН БАРИЛГА ЭХИЛБЭ

Аймагай центртэ шэнэ больница баригдажа эхилбэ. Тус больница 20 таһагтай, рентгеновэ кабинедтэй байхаар хараалагдана. Мүнөө үедэ больницын барилгашад нютагай Соведүүдтэ һунгаха һунгалтануудай үдэрые ажалай үндэр амжалтаар угтахын түлөө социалистическэ мүрысөө дэлгэрүүлэнхэй.

ШАТАРАЙ ТУРНИР

Хэжэнгын сомоной Сталинай нэрэмжэтэ колхоздо 12 хүнэй хабаадалгатай шатарай турнир болобо. Эндэ 9 очко абаһан Жэмбэжамцо Дугаров 1-дэхи, Ц. Дашиев—2-дохи һууринуудые эзэлһэн байна.

М. Балдуев,
Б. Балданов.

Библиотекарь Дарисурен

Ториин аймагай Доодо-Бургалтайн хүдөөгэй библиотекые даагшаар Дарисурен Ойдопова 1949 онһоо хойшо хүдэлмэрилнэ. Ажалшадай эрилтые хангахын түлөө үнэн сэдьхэлһээ оролдодог тула нүхэр Ойдопова улад зоной дунда хүндэтэй болонхой. Колхозой малай фермэ бүхэндэ нүүдэл библиотекэ эмхидхэгдэнхэй, номуудынь һара бүхэндэ һэлгүүлэгдэдэг. Нүхэр Ойдопова ажалшадай дунда ябуулагдадаг агитационно-ниитын хүдэлмэридэ эдэбхитэйгээр хабаадалсана. Нүхэр Ойдопова уншагша бүхэндөө анхаралтайгаар хандажа, һонирхолтой номуудые һайшаан дурадхадаг. 1950 ондо үнгэргэгдэһэн һунгалтануудта нүхэр Ойдопова сомоной Соведэй депутадаар һунгагдаа һэн.

Г. Цыденова.

Раяын посылка

Һаяхан республиканска хизаар ороноо шэнжэлэлгын музей заахан посылка абаба. Энээниие Баунтын аймагай Муя тосхоной дунда һургуулиин 8-дахи классай һурагша Рая Скопина эльгээһэн байба.

Зунай амаралтын үедэ Муя голой эрьеэр сүлөөтэй сагаа үнгэргэжэ ябаха зуураа, Рая хоёр томо шүдэ олоһон байгаа ха. Теэд тэдэнээ ямар амитанай шүдэнүүд байһыень ойлгожо ядаад, музейдэ эльгээхэ гэжэ шиидэһэн байна.

Манай республикын территори дээрэ эртэ урда сагта үхэжэ хосорһон мамонт, эбэр-хамарта, зубр, бизон гэхэ мэтэ томо томо амитадай үлэгдэлнүүд ехэ элбэг байдаг. Илангаяа Баунтын аймагта тэдэнэй үлэгдэлнүүд элбэгээр олдодог байна. 1947 ондо Баунтын аймагһаа зубр гэжэ амитанай хахад хохимой асарагдажа музейдэ табигдаһан юм.

Рая мүн лэ тэдэ шүдэнүүдые олоһон газарһаа томо яһа олоһон байна.

Музейн научна хүдэлмэрилэгшэд Рая Скопинада бэшэһэн харюугай бэшэг соогоо тэрэнэй олоһон шүдэнүүд ноoһотой эбэр-хамарта гэжэ томо амитанай шүдэнүүд гэжэ тайлбарилһан байна. Раяын олоһон шүдэнүүд музейн шэнжэлэлгын хүдэлмэридэ ехэхэн туһаламжа үзүүлхэ байна. Тиимэһээ музейн коллектив Раяда баясхалан хүргөө.

Раяын эльгээһэн экспонадууд музейн байгаалиин таһагта табигдаба.

З. Бухарова.

Тобшо һонинууд

☆ **Үрһэ хаалгые дүүргэбэ.** Закаменай аймагай «1-ое Мая» колхоз үрһэ хааха түсэбөө 112 процент, Сталинай нэрэмжэтэ колхоз —107 процент дүүргээд, үрһэнэйнгөө орооһые сэбэрлэжэ дүүргэхэ дүтэлөө.

☆ **Библиотекэ нээгдэбэ.** «Коммунизм» колхозой (Бичура) улаан буланда элдэб янзын олон номуудтай библиотекэ нээгдэбэ. Колхознигууд, илангаяа колхозой залуушуул үдэшэ бүри улаан буландаа сугларaад, ном дэбтэр, газетэ, журналнуудые уншажа, шатар, даам, биллиард наадажа, сүлөөтэй сагаа культурнаар үнгэргэнэ.

☆ **Түрэлхидэй суглаан.** Амгалантын эхин һургуулиин (Бичура) һурагша нүхэр Ринчинов түрэлхидэй суглаа үнгэргэбэ. Энэ суглаан дээрэ 1952—53 оной һуралсалай жэлэй II четвертиин дүнгүүд зүбшэн хэлсэгдээ. Удаань сугларагшад хүүгэдые коммунистическээр хүмүүжүүлгэ тухай лекци шагнаа.

Редактор Б. Ц. ЦЫЖИПОВ.

Мүнөөдэр кино театрнуудта

«ПРОГРЕСС» кинотеатрта— «Зоригтой хүнүүд» (12 ба 14 часуудта), «Шононууд ба хонид» I сери (16, 18, 20 ба 22 часуудта).

«ЭРДЭМ» кинотеатрта—«Спортивна нэрэ хүндэ» (11 часта), «Дайнай һүүлээр үдэшын 6 часта» (14, 16 ба 20 часуудта), «Павлинка» (18 ба 22 часуудта).

Адрес редакции: г. Улан-Удэ, ул. Ленина, 26. Телефоны редакции: редактора—23, заместителя редактора—7-85. отв. секретаря — 3-23. Отделов: партийной жизни, сельского хозяйства—10-17, пропаганды и переводов—6-84, культуры и быта, промышленности —4-52, мест. информации и писем—11-05. Для междугородных переговоров — 13.

Н—00456. Типография Управления по делам полиграфической промышленности, издательств и книжной торговли при Совете Министров БМАССР. Тираж 10.000.